

لیدان و ئازاردانى تۆمەتبار له لايەن ئاسايىش و پۈلىپسەوە بەردەۋامە

"شیکمان نییه به ناوی چاکسازی کومه لایه تی"
"ئیمە قوتاپخانەی پىنگە ياندنى تاوانمان ھەيە"

کوردوستاندا پیشیل ده کرین، وەک
بۇونى شۇيىنى شىاۋىسى تاك
سەرنجىدان لەو شۇيىنەنەي كە ئېستا
خەلکىيان تىيا دەگىرىت لانىكەمى زىيانى
زۇيىيان تىيدا نىيە له پۇوى تەندروستى و
چۈزىنەتى جىئە جىكىرىدىنى پىزىگرامى
جاڭسازىنەوە بۇ ئەوهى جارېتىتىر

ساماده بکریت و دو دوپاره بگه رینریتنه و
تیو کومل، له پووی خویندنه و هه تا
یستا نه مانبیستوه یه کنک بگیری و
هناو گرتخانه قوناغه کانی خویندنه
هه واو بکات. هروهها چاودیریکردنه
هه وای به ریپون، ئه و تی خالک لای
تیمه که بهند ده کریت، کومله لگه
هه ناسانی و هریناگریته وه، ئیتر هر
هه یه کم روزی به ریبونیه وه پالنکی
تیوه ده نین بسو ده روه، له هه ریمی
گورستان شتیکان نیبه بهناوی
چاکسازی کومه لا یتی، تیمه
نوتابخانه ی پیگه یاندنی توانمان
هه یه، چونکه ده بینی کابرا یه ک لاهسر
شتیکی بچوک ده گیریت ده خیریه
زیندانیکه وه له ولایه وه پیاوکوژو
کابرا یه کی تیزیریست خوت ووه و
هه ملاشه وه کابرا یه ک ک ده ستدتریزی
سیکسی کردووه، واته تیکه لکردنی
نه و ههمو تویزه جیوازه تاونکارانه
را له گرتخانه کان ده کات ک بیته
نوتابخانه یه کی فیرکردنی تاوان،
تقریبی هه ره نرقی ئه وانه شی که
هگرتخانه یه کتک ده ناسن که
ماتنه ده ری باندی تاونکاری درست
" ۱۵:

لره تیشی "لهه مسوو به ندیخانه کانی
هر ریمی کور دستاندا، لیدان هه یه،
پیش تاکردنی مافه کانی مرؤف هه یه،
نه شکه نجه دانی ده رونی هه یه".

چالاکوانیتیکی بواری مافه کانی مرزوف سه باره ات بگرتو خانه کانی هر یعنی کورستان نامازه بهو ده کات که شنتیکمان نینیه به ناوی چاکسانزی کزمده لایه تی "، نه ده لیت " نیمه قوتا خانه پیگه یاندنی توانمند هه یه ".

ریکخه‌ری توپی داده روده‌ری برو
بهندیه کان لهه ریتمی کوردستان،
ما په‌پره‌رور شوان سایبر مسته‌فان
له لیدوناتیکیدا به‌نایتنه‌ی راگه‌یاند که
پیش‌یلکاری بهندیه کان لهه ریتمی
کوردستاندا بچه‌ند قزناگیکدا
تنده به‌پرست، به‌که‌میان پیش نهودی
بگاهه چاکسازیه کان، له بنکه‌ی پولیس و
لیکوکلینه‌وه و گرتزو و گواستنه‌وه
کومه‌لیک پیش‌یلکاری به‌رامه‌ریان
ده‌کریت بتوهه‌ی به‌نفر دانپیانانیان
لیوره‌گیریت به‌هه ده‌شده و لیدان و
کومه‌لیک نامباری گوشاری ده‌رونی تا
گه‌یشتوهه‌ته نهودی که به‌لیدان نیستقان
 بشکنتریت وکه نه و نوچه وانه‌ی وا
 له چاکسازی نوچه وانه لهه‌ولیر،
 نیسکی په‌نجه‌ی پیش‌کاوه له کاتی
 لیداندا. نه و تی نه و حاله‌تانه‌مان
 هه‌یه، به‌لام نه وهی بوروهه دیارده
 توندوتیزیه‌ی له‌لاینه ده‌رونیه‌که‌یوه،
 بکاره‌تیانی گوشاری ده‌رونیه له سه‌ر
 نه و که‌سانه‌ی لیکوکلینه‌وه‌یان له‌گه‌ل
 ده‌کریت، که له‌پرووی ریکه و تتنامه
 نیوده‌له‌تی‌کانه‌وه نه‌شکه‌نجه‌دانی
 ده‌رونی به‌هه‌مان شیوه‌ی توانی
 جه‌سته‌یی سه‌بر ده‌کریت.
 شوان جه‌غتیکرده‌وه له‌وهی که
 له‌گرتوخانه‌کانیشدا کزمه‌لیک ماف
 هه‌یه به‌پیش‌ی یاسا نیوده‌له‌تی و
 عیراقیه‌کانیش که لهه ریتمی

نیکلینه و دا لایه ن تاسایشه و هه
تازاری هندامی نیرینه "ی دراوه، رزگار
وتی بیگومان ئو کسے ده گیریت
هه ولده دات سوزی خلهک رابکشی،
ئه و هر گیز به رنامه هی تیمه نیبه و
تابیت به هیچ شیوه یک مامه له خراپ
له گهل هیچ تومه تباریک به کاریهندین،
ناشکراشیکرد که هوان به رده وام خولی
راهینان بُو کارمه ندہ کانیان کرد و ته و هه

بری پولیس و ناسایش، باشت روایه
وکی لیکولینه و هی تو مهتاب بدریته
نیکوله روهه دادی، چونکه هم کسانه
میواری داد شاره زیبایان همیه و نگاداری
مره نسبیه کانی مافی مروقیشن.

نه مه نه کانیداییه که هفته هی را بردو رو
و قمه تباریک که به تو مه تی کوشتن و
سو تاندنی خوش که که لایه ن
اسایشی سلیمانیه و دستگیر کابوو
چا پویتکه و تینکی ناوینه دا ئامازه دی
و هه دا که له کاتی ده ستگیر کردن دا
لایه ن ناسایش و ده نهندامی نیرینه دی
از اراده اوه".

له برى پوليس و
ئاساييش، باشتروايه
ئه ركى ليكولينه ووهى
تۆمە تبار بدرىيته
ليكوللە رەوهى دادىيى،
چونكە ئە و كەسانە
له بوارى داد
شارە زاييان ھە يە

بینیووه که به رامبه ر تومه تباران کراون
که له گه ل هیچ سستاندرانیکی نیوده وله تیدا
یه کنارگیرته وه ما فی تومه تبار پیشتل
ده کهن .

ناوبر او هۆکاری ئە و مامەلە کردنی بۆ
چەند لایه نیتک گه پاندە وه و ھە ئە و
ئاماژە پیپدا که له پرپرسە کانیان
پرسیووه بۆچى بەو شیوه مامەلە
له گه ل تومه تباره کان دەکەن ؟ توپیانە
نەبۇنى ئەدلەی جىنائى وامان لېدەکات
پەتا بۆ لیدان و ئەشكەنجە بېبىن ؟
بەلام سەرەدەشت دەلىت "ھەندىچار
تومه تبارە کە دانى بە تاوانە کە شىدا ناوه ،
بەلام ئەوان لىيەدەن کە رەنگە ئە و
کەسانە خۆيان حەزىيان لە ئەشكەنجە دانى
مۇرۇپ بىت ، هۆکارىتکى دىكەش ئە وھە يە
کە لیدان لە سەرەدەمى بە عسە وە
ھەبوبوھ وەکو كلتورى لىھاتووھو ئە و
کەسانە لىتكۈلىنە وە دەکەن له گه ل
تومه تباراندا رەنگە پیشىت رانە ھېندرابىن
کە بەچ شىۋىيە کە ئىتعىراف بە تومه تبار
بىکەن .

سەرەدەشت جەختىكىردە وە کە لە دواپىن
رايپۇرتىياندا ۵۸۰ فۆرمى چاپىتکە وتنى
تومه تباريان لايە کە لەپولىس و ئاسايش
قسەيان لە گەل كردون و ھەندىكىيان
وتوپیانە ئەشكەنجە دراون ياخود ھەر
لە سەرەتاي گەرتىيان بە لیدان بىرىدىغان ."

لههمو بەندیخانەکانی هەرێمی کوردستاندا
لیدان، پیشیلارکردنی مافەکانی مرۆڤ نەشكەنچەدانی دەرونی ھەیه

**هینراییه دهرو که برایه نه خوشخانه
مالثاوایی، لهژیان کرد.**

۵۰ مال چهان پشتیوان

به مدوابیه گرتوخانه کانی کوردستان
 چندین پیشیلکاری گو وردی ما فه کانی
 مرؤشان به خزیانه و بینی، لهه ولیر
 په نجه و قاچی نه ووجه و اینک له کاتی
 لیکن زینه و دا شکتزا، له سلیمانی
 بهندکارویک به همی فریانه که وتنی ووه
 له کاتی تیکپورونی ته ندرستیدا
 گیانی له دهست دا، عیرفان نه حمه دی
 شاعیریش له هه لومه رجیکی نادیاردا

ئۆپۈزىيۇن: ھېچ رىكىھە و تىنامە يەك نىيە بۇ ئەوهى يەك ھەلۋىست بىن

66

ئەگەر جیاوازى ھەبىت
لە نېۋان فراکسىۋەنە كانى
ئۇپۇزسىۋۇندا باشە،
بەلام يەكەلۋىستى

پهله مان بکه نو دواتریش هه ر سی
حیزیه که ه تپوزسینون (گوپان،
که ه کگرتووی نیسلامی و کومه لی
نیسلامی) رای خویان خسته پوو.
سه روکی فراکسیونی گوپان له پهله مانی
کورستان، کاردق محمد له لیدوانیکدا
بو ٹاوینه رایگه یاند که هه رایه نتیک
به شداری له حکومه نه کات راسته و خر
ده که ویته به هه تپوزسینون، نه وانیش
سی روتوی جیاوازن و تایبه تمدنی و
هه یامو به رنامه جیاوازان هه یه و تی
بو یه زورچار هه لوئیستی تاک هه بیوه که
پیچه وانه فراکسیونتکی تپوزسینون
بیوه، په لام له لگه لئو و شدا له هه ما هه نگی
و یه که هه لوئیستی بو پرسه چاره نوسسازو
کگرفته سره که کان وک زورینه،
فراکسیونه کان هاوهه لوئیستین.
هر له و باره یه وه پهله مانتاری
فراکسیونی یه کگرتووی نیسلامی
کورستان، حمه سعید حمه عه لی بو

16

رله مانتاریکی توپوزسیون
پرله مانی کور دستان رایدہ گیہ نیت
هیچ ریکھ و تنکیان نیبے بُئے وہی
پرله مان له سر همو پوژہ

وهزیری شه هیدان به ناوی میوانخانه وه مالیک بو خوی ده کاته وه

گه ر ههندیکجار له کاتی
سه ردانیدا بؤ سلیمانی
خۆی تییدا بمیتیتەوه،

وزیری شهیدان، ئارام ئەمەد
کوردستان، بورهان رەشید رايگەن
ئەگەر ئەو خانوو بەپەردەواام
تىدا نىشتە جىبىتى و مىوان بىاتە ئۇ
ئەوكات ئەو گەندەلىيە، بەھەدىن
سامانى مىللەتە، بەلام گەر ھەندىنى
لە كاتى سەردارىي باقى سليمانى
تىيدا بېتىتە، ئاسايىھە.
ئاپىنە پەيوەندىكىد بە بەرىۋە
گشتى ديوانى وەزارەتتەوە،
لە دوانى نەداو رايگەيەنەن كە پەيوە
بىكەن بە وزیر خۆيەوە، پەيوەندىش
كرد بە راوىزىكارى دووهەمى وەزارەت
شەھيدانەوە (لنچە دزىيى)،
وەلامى پەيوەندىكە ئاپىنە
نەدايەوە.

گهر هندیکجار له کاتی
سه ردانیدا بوق سلیمانی
خوی تییدا بمینیتیه وه،
ئاساییه

نیچیرغان بارزانی

پارتی نیگه رانه
له وهی ئیران
له ئاستیکی شایسته دا
پیشوازی له نیچیر قافان
نه کریت، د. رؤژ
ده نیریت بۆ تاران

٩

بهمه بستی چاکردنی په یووندیه کانی،
ای پیاره له چند روزی دامات وودا
وه فدیکی پارتی به سه روکایه تی د پژو
نوری شاهه میس سردارانی نیلان بکات،
سرچاوه کیش به ناویتے ای راگه یاند
به همی خراپ بونی نه م دواییه
په یوندیه کانی تیوان زیرانو پارتیه ووه،
که و حیزیه نایه ویت نیچیرغان بازنانی
بنینیت لبه ره ووه دلنجا نین که
نیلانی کان له تاستیکی شایسته دا
اشواری لنده کن.

سـه رـچـاـوـهـيـهـيـ کـيـ ئـاـگـاـدـارـ بـهـ ئـاـۋـيـنـهـيـ اـلـكـيـانـدـ کـهـ لـچـهـنـدـ سـالـيـ رـابـرـوـوـداـ جـيـنـگـرـيـ سـهـرـوـكـيـ ئـيـسـتـاـيـ پـاـرـتـىـ (ـيـنـچـيرـقـانـ باـرـازـانـيـ) تـاـكـهـ كـهـسـ بـوـوهـ كـهـ بـهـپـرـسـيـ دـوـسـيـهـ هـمـلاـيـهـنـكـانـيـ پـاـرـتـىـ بـوـوهـ لـهـگـكـلـ ئـيـرـانـدـ، بـلـامـ ئـهـمـجـارـهـ ئـهـوـ حـيـزـيـهـ دـوـوـدـلـهـ لـهـنـارـدـنـيـ بـوـ ئـيـرـانـ، چـونـكـهـ نـيـگـهـ رـانـيـ ئـهـوـنـ مـهـنـاسـتـيـكـيـ بـهـرـزـداـ پـيـشـواـزـيـ لـيـتـنـهـ كـرـيـتـوـ بـهـ بـرـىـ ئـهـوـ ئـهـنـامـيـ مـهـكـتـهـبـيـ سـيـاسـيـ وـ جـيـنـگـرـيـ سـهـرـوـكـيـ وـهـزـيـرـانـيـ عـيـرـاقـ دـرـقـزـ نـورـيـ شـاـوـهـيـسـ سـهـرـكـدـايـهـتـيـ ئـهـوـ رـهـفـدـهـيـ پـاـرـتـىـ دـهـكـاتـ .

سـهـرـچـاـوـهـيـهـيـ کـيـ ئـاـۋـيـنـهـيـ ئـامـاـزـهـيـ بوـ ئـهـوـ كـرـدـ کـهـ ئـهـگـهـرـ گـفـتوـگـوـكـانـيـ نـيـوانـ مـهـرـدـوـوـلاـ بـهـرـهـوـ باـشـيـ بـروـاتـ، ئـهـوـ دـهـمـهـ بـوـ سـهـرـدـانـيـكـيـ تـرـ يـنـچـيرـقـانـ باـرـازـانـيـ يـانـ سـهـرـوـكـيـ هـرـيـمـ سـهـرـدـانـيـ ئـيـرـانـ

ماوهیه که به هوی نزیکبوونه و هی
سیاسی و ظایوری پارتی له گهله
نورکیادا، په یوهندیه کانی پارتی له گهله
تیران به ته اووهتی ساردي تیکه و تووه،
او حیزه بینیازه له پرگای ثم
سه ردانه د برؤز نوری شاویه سه و هئو
په یوهندیانه ناسایی بکه نده و هه
ئمه له کاتیکایه که نیچیرقان
بارزانی به هندانیزیاری توند و توکردنی
په یوهندیه کانی ئیستای نیوان
پارتی و تورکیا داده نریت که له م
چهند ساله دوایدا له پشت په رده و هه
چهندین دانیشتنو کوبوونه و هی له گهله
کارباره دهستانی هئو ولاته دا کرد و هه
ماوهیه که تیران و تورکیا کاریگه ریه کی
گهله و هیهان له سه رهیزه سیاسیه کانی
هریمی کور دستان ههیه و هه و لدان
چو لیسنه تندنه و هی متمانه له مالیکی و
ملولیستی لاینه کان سه باره
به گوپانکاریه کانی سوریا، بوهه ته
فوقاکاری سره نوی تیکه لکردن و هی
ماوه اکیشه کان، مانگی رابدو و هه ریه ک
بریکه ری بزونته و هی گران و دکتور
بر رههم سالح ئهندامی مهکتب سیاسی
یکه کیتی سه ردانی ئیرانیان کرد به پیتی
زایانیه کانی ئاوینه له بروزانی داهات وودا
چهند به پرسیکی دیکه هه ریمی
کور دستان سه ردانی کوماری ئیسلامی
دکنه.

د. به رهه م ساچ: سیسته‌هه می ئه منی و سیاسی ناوچه که روو له دارشته و هیه و کوتایی قۇناغى سایکس بیکۆپه

شوان محمد ئا:

جیگری سکرتیئی کشته یه یکتی
نیشتمانی کوردستان، دی بهاره م سالج
له سر په بیوه ندی خویان و کلپانو
تیپینیه کان له سر ریککوونتی
ستراتیئی نیوان پارتی و یه یکتی و
کوپانکاری ناوچه کاو کوردانی سوریا
بتو روپنامه یه یکتی ده دویت.

بیویسته داهاتی
نه و ت شه فافانه
بیت بُو خزمه تی
خه لک، به جوریک
بیت که سه نگی
نه فاوزیمان له که ل
به غدا لاواز نه کات

یکه و تنامه‌ی
ستراتیژی
له زه مان و
جه مینه یه کدا
سازدرا، ئیستا
له مان و زه مینه
کوراوه

شیوازی به پریوه بردنی په یوهدنیه کانمان،
هه پیویستیان به هله لوہ سته کردنی
بیدی هه یه. بو ئه و مه و سته ش
پیژنه یه کی بالاً نیوان هه ردوو مه کنه بی
سیاسی دروست بوبه بو پیاچونه وه دی
م و زعه و چاره سه رکردنی کیشنه کان و
قیوبونه و کابیش له که شنی په روشیدا بو
هه یوهدنیه کان به پریوه ده چن.
به لئی یه کیتی گله یی له پارتی هه یه و
ارتیش دیاره گله یی له یه کیتی هه یه.
هاوسه نگی له پلے و پایه، شیوازون نالیاتی
پیار و هرگز تنتی سیاسی، ورده کاری
هه یوهدنی مه یدانی نیوان هه ردوو لا
روونه ته مایه می شتمو باس و خواسی
پتوانمان. پیویسته ئامانه چاره سه ر
کرکین، بیتکومان ده توانین حۆمان له نیوان
نومامن چاره سه ریان بکین، به لام ئامانه
هه تنهدا دادی و زعه که کی ئیستای
وردستان نادات.

ریکه و تئنامه ای ستراتیژی لزه مان و
همینه یه کدا سازدرا، ئیستا زه مان و
همینه گوپاوه و بهو پییه ش پیویستی
پیاچونه و هو گونجاندنی تازه هه یه.
وکات، به هوی ریکه و تئنامه ای
ستراتیژی، کوتایی به شهری ناوخو هات،
کوکومتی هریم یه کفرایه و هه، به لام دوو
و چهی نفوزی زهردو سهوز جینگیر بیو،
وانه شه هروا وا پیویست بیوایه و هکو
ونانغیک بیو تیبه پرکدنی قواناغی شه بی
و خوئه هم دابه شکردنی بکری، ئه و کات
کكته و بارت، بیکه وه ننکه، ۹٪

A professional portrait of Dr. Jose M. Rodriguez. He is a middle-aged man with a shaved head and a mustache, wearing glasses. He is dressed in a dark grey pinstripe suit jacket, a white collared shirt, and a blue patterned tie. He is seated, with his left hand resting on what appears to be a wooden railing or part of a chair. The background is a dark, textured curtain.

سالع بهره‌من

دانی به رژه‌هندی ناره‌واو ناوه‌نده کانی وزی ناره‌وای گرهک. بویه بق پرسی اکسازی بنده‌تری و بق مامه‌له کردن گهله مه‌سله چاره نووسازه کانی درستان و عیراق و رژه‌لاتی ناوه‌پاست، مرد پتویستمان به پیاچونه‌وهه ههیه هیزه سره‌کانی کورستان دهین کهوه له‌مه نه مه‌سله‌لانه کاریکن. بیونه‌وهه کانی جه‌نای سه‌روکی هه‌رتم گهله هیزه سیاسیه کان هیمای ککردنی نه و لایه‌نانه‌یه و دوا کوبونه‌وهه رله‌مانیش بق دامه زراندی نه‌نجومه‌نی نوستان له‌گهله به‌غدا بهو ژاراسته‌یه خوشکره ببو. هیوادارم نه‌مانه هه‌نگاوی ستپیک بن بق هاوه‌هانگی و هاریکاری شتر له‌نیوان هیزه سیاسیه کان. بگره لامه‌وهه باشه لهم قوئاغه هه‌ستیارو اره نووسازه‌دا هه‌ولی بیکهینانی

دۆسەن سیاسىيەكانى تاوخۇخى عىراق، نەك تەنبا پەيپەندىھە كانى لەگەل ھەرىتى كوردىستاندا. ناكى ئىتاباک بىن لەۋەزىعى بەغدا، تەنانەت گەر وا دابىتىن بىجاش بىنەوە وەزىعى عىراق بۇ ئىمە گۈنگە چ جاي كە ئىستا داھات وئەمنىيەت وەزىعى سىاسيستان راستەخۆ پەيپەندىھە كانى عىراقە.

بۇ رووبەرپۇبۇونەوهى ئەو تەحەدايانەى لەپېشمانىن، پېتۇستۇمان بە سىاستەتى ھاوپىشەھىي، لەتىوان سەرۆك تالەبانىر سەرۆك بازىرانى، يەكتىپ و پارتى، ھەرودە يەكتىپ و پارتى لەگەل لايەنەكانى تۆپۈزۈسىن. لەنچىنەدا، پەيپەندىھە كانى تىوان ھەرپۇ بەغدا بەنەمای دەستۇرلۇيىان ھە يە بۇ رېتكىخستنى، بەلام كاتىك ئەم بەنەمايانە پېتىشىل دەكىرىن و رەچاۋ ناكىرىن و ئىستەققانەكانى گەل كورد جىيەجى ناكىرىن، ئەوا بچوكتىن ناكىكى بەسە بۇ ئەوهە تەنگۈزەكى دروست بىكەت، وەك لەقۇناغى رايپۇر رۇپۇدا. بە كەپانەوهى چەنابى مام جەلال چاوهەرۋانىن تىن و تاواتىكى، تىر بە بىرۆسەي سىاستى.

دۆكۈمەتىكى ھاپىپەيمانى نېشتمانى حۆكۈمە الوحدة الوطنية بەدەين تا ھېزە ياسىيە سەرەكىيەكان پېتكەوە ئەركى كۆسازانى و ئەركى مامەلەكىرن لەگەل سەلە چارەنۇرسا زەكانى كوردىستان و ئىراقو دەرۋىپەر بىگىنە ئەستوو كەھەوش بۇ پاراستىنى بەرۋەوەندىھە كانى لەھىمەت بکەين.

تاۋىپتەن: سەبارەت بە پىرۇزەي دەستور دا ھەلىستەن چىيە؟

دېھرەم سالىڭ: كاتى خۇي كە ۋۆزۈي دەستور پەسەند كرە، يەكتىپ و رىتى تۆرىنەنە ھەرە ۋۆزى پەرلەمانى سە و كاتە بۇوين. لەو كاتە بۇ ئىستا دەيدۈرۈخە كە گۈپانىكارى بەسە ردا تۇرۇ. دەستور گۈپەستىكى سىاسىي و مەلایەتىيە ياسايدىكى ئاسايى ئىيە، ما بە تۆرىنە يەكى سادە تىيەپېت.

بېت كۆدەنگىي نېشتمانى لەسەر تەت. يەكتىپ و پارتى ھەردوولامان پىرسى بىغانەوهى دەستورلۇمان بۇ پەرلەمان سەندى كەرددۇوه و ئەمەش بېپارىكى رانەو بەختى.

لە عێرماق بیهە خشى بۆ جیبە جیتکردنی ئە و
چاکسازيانە پیتوستن بۆ چارە سەرکەدنى
کیشەكان.

بەلام دەبیت لە بیرمان بیت کە تىئە
لە حکومەتى عێراقدا بە شدارين، دەبیت
بە غدا هەيلى يەكەمى بە رگريمان بیت، نەك
كوردستان بىكەنە هەيلى يەكەم، چونكە
تىئە لە ئەنجومەنى وەزيرانو ئەنجومەنى
نوپنە رازو دامو دەزگاكانى حکومەتى
عێراقدا بە شدارين و دەبیت لە ویوه
بە هاوپە يمانى لە گەل دۆستە كانمان

تاۋىنە: پەيوەندىيەكانى يەكتىرى و گۈران
يېشتۇرە كۆئى و ئاسۇرى چۈن دەبىن؟
دەبەرم سالىح: راكاب رايەتى
كىتىرى و گۈران زىيانبەخش و ئازارىخ شىش
مۇو، پەنجەكان يەكتريان شىكاند.
كىرى هاوسەنگرى و ھاپىتى
ئۇرىيە هاوپە شمان نادىدە بىگرىن.
لە شەھىدە كانمان، بەشىكى نۇرى
ماورەمان يەك بۇو. بەداخەمەم كە
و وەزعە خولقا، لە تىوان مەملەتنى زىبو
بۇ تىكەلبوونوەمان مەسافە يەكى

زنست ناکارا

دەربارەی وەزىفە و مۆرالى زانستە سروشىتىيەكان
لەكۆمەلگاكانى وەك ئىئمەدا «١»

هه دۆزىنە وە يەك
لە دۆزىنە وە كانى
مۆقۇف بە رەنجامى
كۆمە لایەتى و ئە خلاقى
هە يە، هەر ئامىرىيەك
جۆرە دەستكارىيەكى
زىيان و زىنگەي
كە مەلابەر تىشە

له گل زانستیکی تهکنیف که خبریکی دروستکردنی ظهور شتان دهیت که سروشت خود بخ ناییه خشتیت. و اته زانسته سروشتبیه کان شتیکی تهواو سروشتبیش تین ... مهابت سلت لیان تهنا تیگه یشن تن لسروشت تینی، پهلوکو تیپه راندنو به لاره نایشیتی. تهکنلوزیای مزدین لخوش ویستی سروشتبه نه هاتوره، بهلوکو لهه ولی تیپه راندنیه و هاتوره ... مرغه مول نادات سروشت بناسیت تا لیگیری به وجوره بعیتیه که مهی، بهلکو همولدده دات بیناسیت تا نلهه رناتیشی په بخ تیپه توه، روحی زانست پاهندی نیتشه ناوی دهنتت «مهیلیکه» په قولهت»، زانست نامازه یه په نیراهه کنکنترلکردن و ناراسته کردن لای مرغه. کرته له دیز زمانه و جوان ته عبیره لهم کیشیده یه زانست کردیوه، کاتیکه دلیت «مرغه له زانسته کانشدا ناتوانیت همچ بینایت، لهویشدا تهنا خواسته هر کرداره». و اته مهابتی زانین خودی زانین تینی، بهلوکو ظهوره پراکنیکی و عهمه لیبیه که له زانسته و باره مدینت. مرغه تهنا لاه پیتای او پراکنیکه، له پیتایی دروستکردن و بهره مهیتندان خوی فریده داته دونیای معهیفه و، و اته خواستی دروستکردن له مرغه داد به جوییک له جویه کان له خواستی تیگه یشن که ورده تره. زانست له خواستی مرغه شوه پل فیزیوون دروست نه بورو، مه عیفه یی بتینای، مه عیفه پل مه عیفه بونی تینی، بهلوکو همو مه عیفه یه که له خواستی مرغه شوه پل کونترل سرچاره ده گریت، نامه بیرونی چونی ظهوره په هایدکر به فله سه فیه شه که نیشه به هایدکر به فرکلهه ده بستیتیه و. بهار له مانیش همیز له میزه گوتوبوتی «زانست تهنا خزمتی ده سلات ده کات». زانست هیچ کات په یوهندیه کی بتکونا همانه هی بسروشتو زیانه و نه بورو، له پشت سه ریدا همیشه خواستیکی ترسناک همیه، لیزه و کاری کسانیک که له کایه زانستیکه کاندا کارده کهن ناشیت که متر نه خلاقی بیت له وانه که له زانسته منیمه کاندا کارده کهن، و اته به جوییک له جویه کان دهیت نه و تیپه اینه جیهیلاین و به مهله سه بییکه که زانست وک چالاکیه ک سه پرده کات که دوروه له پرسیاری نه خلاقيه و ... مامؤسستایه کی فیزیک، ظهوره کیمیاگرهی له لابوردایه، ظهوره کیمیاگرهی سیفاتی به تکریایه که ده خوینیتیه و، کاره کانیان ناکریت بین کاریگه له سه ره کنیک که زیان ته ماشابکه کن. هله بیت پرسیار له مدرالی زانست له خورنایادا پرسیاریکی کلنو و گرنگه، به لام نامه پرسیاره پل تیمه هم نوییه، هم رهه ندکالیکی ترى همیه جیاواز له رهه ندکالیکی لافیکی خورنایادا. گهر بگه پتنیه و پل هم لویسته بنه «ته کنیک» له کانی دوجه مساري «دروستکردن و زانسته» له یه که یه که دا، و اته تیکه لابویونی «به رهه مه به مه عیفه». له کلمه لگا کانی تیمه دا ته کنیک بونی تینی، و اته شه په یوهندیه قوله هی زانست به باره مهیتنه و گریده دات، پچاره.

جیاوانی نیوان زنانو روشنبر چیه؟
ثایا ده کریت به وانه‌ی خاریکی فینیاو
کیمیاو شیکردنده‌ی پرسیاری ماتماتیک
ده بین بلین روشنبر؟ گه رده توانین بق؟
که ره ناشتوانین بق؟ پرسیاره که ناسان
نیمه. زناناکان روشنبریان پیتاچیت
شستیکی تقد کلایانکاته‌و، متریالی
سره‌ه کی که خلکانی سر بر ازانته
سروشتییه کان مامه‌له‌ی لکه‌لدا
ده کهن، متریاله بیگانه کاهن، یان
ئو متریاله بایپولوژیه بیتوشه‌هیه که
یاساکانی سروشت دهیبات پیوه. زانا
سروشتییه کان کاریکیان به مرغه‌ه
نیمه وک بونه و مریکی هنشاری
کومه‌لایتی ... روشنبریان که سانیکن
که کار له‌سرا روح، هست، عقل،
نه خلاق ده کهن. که سانیک که کاریان
بواری بایپولوژی یاخود کیمایه ثم
هریمه روحی و نه خلاقیه مانایه‌کی
نیمه لایان. روشنبر بونه و مرکه
بایاخت به بیرکردنده و هستی مروف
ده داد، بایه خ بهو زینکه کزمه‌لایتیبه
ده داد که مروفی تیدایه. به پیچوانه‌ی
زانسته سروشتییه کان که مروف
وک یه کیه کسی نیزیکی، بایپولوژی،
کیمیایی ده بین که له‌نانو زینکه‌یه کی
سروشتیدا دهی. روشنبر کسیکه که
ده زانیت مروفه کان یه حوكی بایپولوژیا
یان پیکه‌هاتی فینیکیان له‌یه کتر
جودا نین، به‌لکو به مزی شوینیان
له‌مه‌ه مسی کومه‌لایتیدا ... روشنبر
بینه‌هی بارودخی مروف با شبکات،
بیر له‌چاکسانی بایپولوژی بق نینسان
ناکاته‌و، به‌لکو به پله‌یه یه که نیش

له سه ر هوشياري مرتفعو ژينگه کان ده هاگات. روشنبيري بريتنيه له نيشكدين له سه ر مرتفع له ژينگه كونه لاي تبيه كيدا. زانسته سروشتبه کان كمتر با ياهخ به روکاره روحی و كونه لاي تبيه که مرتفع دهدن، له سه ر دوپنایه که كارده کان حافظه تبيدا جيگيره، ياساكان چنگيكن، ماهيهه ته کان دوبهاره. زانسته سروشتبه کان له سه ر جيهاينيک كارده کان شته کان تبيدا تا نهندازه يه ک پيششتبينيکارون، له پيگاه خويتنده و هر ياساكانه و هر تا نهندازه يه کي نقد ده زانفين له پابوردو دا شسته کان چون بون. به جوزيک ده كريت بلتين خويتنده و هر رابوردوی سروشت نهندازه کان له خويتنده و هر رابوردو و شينسان. زانسته مرطيه کان له سه ر بروونه و ريزکو كاپي يه کي پير نه كارو پيششتبيني نه کارو كارده کان، هه ولی مرتفع بز نهندازه و هر ياساكانى ميتو رو ياسايان نهگيري نه بون، به لکو هيتا. ميتو رو ياسايان نهگيري نه بون، به لکو ثارا ساسته و هرجي هه يه. كلپانکارييه ميتو رو ياسايان ده دوپنایه کان دوای ياسايان نه گكتپو كريدانه ناكون، به لام لمده ماناكتا بيمتريه رج و بين نه نه نه، به لام هليبهت بيمانابه دوپنایه کي نه ستوره بخهنه نتیوان زانakanو روشنبيريانه و هر، بيمانابه بللين هريمي نيشكدرني زانستي ته و او له هرمي نيشكدرني نهوانه

جو دایکه که باید خ بھینسان دهدن، راسته نہوی لہ بواری فیزیا و کیمیا دن تیشیده کات راسته و خو لسار پرسیارہ سیاسی و کوملے لایه تیکه کان نیش ناکات، بدلام نہو مانا نیو نبیه که زانست دہر نجمامي کلمه لایه تی و نخلافی نبیه. زانست تانيا خویندنه و یه کی بیلایه ن نبیه بق سروشت، بالکو وک هایدگر دلیت دوا ٹامانچ «وہردہ رخستن» و دلزینه و یه «... لہ پیکاگی زانسته و مرف شدت درسته کات، شتکالیک کے سروشت خو بخ خاتوناتیت بدره میان بھینتیت. غایتی سرہ کی تکنیک کے کوچہ گاوہ ری زانست، درستکردنی کالایہ، خودی نوغایہ تشن پہ یامیک بے زانست دہ بھیخت کے سنورہ کانی لہ سنوری زانستی بیلایه ن تیندپرست. هر دلزینه و یه کی لہ دلزینه و کانی مرف بارہ نجمامي کلمه لایه تی و نخلافی هایه، هر ڈامیریک جوڑہ دہستکاریہ کی ریانو و رینگی کلمه لایه تیشہ. زانست هر تھددایکی تیوریانے نبیه بق سروشت، هر خویندنه و یه کی پاسیف نبیه بق یاسا سروشتیکے کان. نہ مہ واده کات ناجاریین زانست دابہ شبکینه سر دو کارت و سر دو و زیفہ، زانستیکی پاسیف کے تانيا زانستیکی تمیز، کاری سروشت، معملا کات مہ،

دھولہت باخچہ لی

گورگه که جہش لہ کہ رکو کہ

"دەولەت باخچەلى" سەردانى كەركۈك دەكات

۵ ئا: دانا نه و زهر

باخچه‌لی ئاماده
نییه مۆریک بدریت
له پاسپورتە كەی
كە لىيىنوسراپىت
كوردىستان، هەر بۆيە
له جىيى هەولىر، له شارى
موسىلەوە دەپروات بۇ
كەركوك

تورک "MHP" ی توندروون.
نالپهار ناکسقی، نوساریکی
نهته و په رستی تورک، نو راستیانهای
سارهوه بیزی باخچهلى ده خاتمه و
ده نوسیت: "له پاستیدا هم مو نه م
دیزه کیانه له نئیوان و تسو کرداری
باخچهلىدا وامان لىندەکات کە گومانغان
لە سەردانەکى باخچەلى مەبیت بىز
کەرکوک. تۇمارى باخچەلى له ئاست
کەرکوکدا پاڭ نېيە ئىستا ئەم
سەردانەی بېئى باشە ئىتاكىت".
باخچەلى هيشتا نازانىت کە دىتە
کەرکوک، چونكە رۇنى يەكەمى
چەۋىتى رەھمانز لە عىراقدا هيشتا دىيار
نېيە، بىلام دە زانىت کە سەردانەکى
دەنگۈرى گەورە ئاوخۇرىي و ھەرتىسى
لىندە كەپىتە، ھەر بېچىي بە تەننیا نايەت،
بەڭلۇ لەشكىك لە بەپرسو ميدياكارى
تۈركىش لەكەل خۇيدا دەھىننەت.
ئۇوهى دەريارەي سەردانەكى زانراوە
ئۇوهى كە باخچەلى نويىزى جەنن
لە مىنگۈتى "نۇرالكىبىر" لە ئادەپاستى
شارى كەرکوک ئەنجام دە داتو پاشان
رۇودە كاتە تۈركمانەكانى كەرکوکو
نىشانەي "گورگەك" ئەنجام دەدات،
كە دروشمى پارتى بىز ئەوهى
نهته و په رستى تورک MHP

پیشنهادی داتایه کی ژورنال	دھولہت باخچے لی
زندگانی دیاربیکر،	سہ روکی نہ تھوہ پہ رستہ
٪۷۰ی نئوانہی خاوهنی	تورکہ کان پیسوایہ
زمپانیاں تورکین	حکومتی ہریمی
کوردستان، سہر	کوردستان و قہندیل
پارتی بزوٹنہوہی	سہر چاوهی سہر کی
تھوہ پہ رستی تورک	ہہ پہ شہن لہ سہر
MHF"ی توندرہون	تورکیا

دو لکھت باخچہ لی کے پیرہ میر دیکی
سے لئی ۶۴ سال دی، یہ کیکے
لہ کے سایہ تھے کاریگر رکانی تورکیا۔
سے رُزگی سیلہم گورہ ترین حینی
تورکیا ہے میشے بے بُچونے
تو نہ کانی خوی لہ سیاسیہ کانی
دیکھ جیادہ کاتا وہ۔ ہر نئم بُچونے
تو نہیں وہ اپنی کے یارہ تیبیان دا وہ
بُو ماوہ ۱۳ سالوں بین دابپان وہ ک
سے رُزگی تو نہ پہنچتیں پارتی سیاسی

تورکی بینیتیکه و
نم حینزه توندرپه و له دوایه مین
هللیزدنه پرله مانیه کانی تورکیا
له سالی ۲۰۱۱ تواني بیتی خاوه نی
کورسی ناو پرله مانی تورکیا.
ده ولات با خچله به سه رسخترین
دویمنی سیاسی پارتی ده سه لاتداری
تورکیا داده نزد است. با خچله پیوایه
پارتی دادو گشپیدان "AKP" ای
ده سه لاتدار خیانت له خاکو میللته
تورک ده کاتو پیوایه رهجه ب تهیب
نه ردیگانی سه رنگ و هزیرانی تورکیا
خاکی تورکیا فرق شتورو. با خچله
پرژنه که ۷ ردیگان بتو کرانه وهی
دیمودکراسی به پرژنه دابه شکردنی
تورکیا ده ناسیتیت و ماوهی زیاد
له سالیکه تهنا یهک جار ثاماده بورو
نه ردیگان بینیت نه ویش دواي خستنه
خواره وهی فرقکه تورکیکه له لایه
سوریا وه، چونکه به پای با خچله نه وه
با بهتیکی نه توهی بورو.

تولایی سیاستی پکه که له سه
دزایه تی پارتی دادو گشپیدان
"AKP" و سیاستی کرانه وهی ٹابوده و
سیاسی نه توهی ناکه په یونیاد نزاوه.
پرسهی سه ریانه تورکه کان باشترين
ده رفته به MHP بتو نه وهی هیزو
بانوی خوی ده ریخت. MHP تورههی و
نامنامه غذانه تکه کان اه مانه.

ئەم لاپەرەيە بە سپۆنسەری ژوو، بازگانى و پىشەسازى سلىمانى چاپ و بلاودە كەرىتەوە

دوو نافرہت لکاتی پا خشکردنی ریکلامدا سهیئی تله فنیقون ده کان

رەمەزان.. رىكلامى كەنالە كوردىيەكان دووقات دەگات

پشکی شیری ریکلام له رهمه زاندا بو
که نالله ئاسمانیه ئیسلامیه کان ده بیت

لەکه ناللی زاگرس-یش به هەمان شیوه‌ی
که نالله کانسی تر ریزه‌ی ریکلامکردن
لەمانگی رەمە زاندا وەک ئالان سوارە، کە
بە کېکە لە سەرپەرشتیارانی كۆمپانیای
(ریکلام، ۲۴)، کە بىرکارى سەرەکى
کە نالله کەیە بۆ ریکلامکردن باسى
ده کات، ۲۰٪ زیادى كردە. لە بارەی
نرخى هەر چۈكەیەک لە پیکلامکردن
ئالان وتى "لە ۹ دۇلارە وە دەستپىدە کات
۱۳ دۇلار".

بە پېتى بە داداچونە کانى ئەم راپورتە،
دەركەوت کە پشکی شیری ریکلام
لەمانگی رەمە زاندا بۆ کە نالله ئاسمانیه
ئیسلامیه کان ده بیت، سەرپەرشتیارى
بە شى ریکلام لەکە ناللی ئاسمانى
سېپىدە سەردار حەسەن باس لە وە
ده کات، کە لەم مانگەدا ریکلاميان
زیادى كەرددوو، ئە وتى "نەگەر پېش
رەمە زان ۲۰ دەقەق ریکلاممان ھەبوايى،
ئىستا گەيشتتە نزىكىه ۴ دەقەقىه".

لە گەل ھەممۇ ئوانە شدا کە ناللی ئاسمان
ھە يە لەمانگى رەمە زاندا ریکلامكى
بە شیوه‌یەکى باش تىدا زىياد نا
ھۆكاري ئەوش بۆ تايىھەمنە
کە ناللە كە دەگەرىتتە وە. کە ناللی ۱۷
بە كېكە لە وە كە ناللەنى وە وە كە
محەممەد بىرکارى سەرەکى ریکلام
کە ناللە كە ئامازى، بىلدە کات، بە

نام: ناسو سه راوی
ریکلامکردن له که ناله ناس
کوریدیه کاندا له مانگی رهه
نزیکه ۵٪ زیادی کردی
شاره زایه کی بواری را که یا
بوقوه نیه وایه، میشترا تو زن
له بازگانان نه گه پیشتوته نه
ریکلامکردن "مکاریکی" به
بازار گرمیان".

به وتهی تو زریک له سه رپه رش
ریکلامی که ناله ناسمانیه
له مانگی رهه زاندا ریه
ده گاته لوتکه. وک ها
ده دیخه نه پرو له و مانگ
٪ ۹۰ زیادی کردووه، هه نند
باس له و ده کان، نه گه
که ناله که یان ریکه یان پ
له مانگی رهه زاندا ریه
زیارات ده بیت. سه ریباری
د نه راکه حسین، ماما
راگه یاندن زانکوی سلی
ریکلامکردن له ناو ک
کلتوریک، تابه شیوه یه
بازرگانان بق فروخته
سودی لئی ببین، نه و د
رایپرسیه که لعیراقدا
خه لکی بو ریکلامکردن
ریشه یه کی که مهه".
دانانی که ناله ناسمانی له
باز، گانه کانه وه، وک

ئەوقاف چاپىش لە كۆمۈپانىا سەرىيەتلىكاريەكانى عەمرە دەكات

پارهی زیاد لەگەشتیارانی عەمرە وەردەگپریت و کۆمپانیا ھەپە لەرەمەزاندا ١٥ دەفتەر خپری کردووە

کوڈ لیسون دی

لەھەریمی کوردستان
عامره بەفەرمی مۆلأا
ھەیە. سالى رابىدو
کوردستانەوە ٥٦

هستیان کرد و ته و ه
بیخ سه لاح ئه و ه
و حالته رو بید او و ه
س زامان دان، به لام
پیش ته وا بوبونی
بیوین".

لیتیان خوشبون و ده
به کارکردن، شنید
ناشاریتیه و که ئه
ده لیتیت راسته ئیمه
به فه رمانی و هزیر
سالله که لیتیان خوشبون

گرانکردنی

سنه‌فهر ۵

یا سالیک سزا

به لام دواتر

تیبیان خوشبو

انکرده وه

ردن

قدمه غه کرابوو، به لام و هک ئه و باسى
ده کات پىش كۆتايىهاننى وادىسى سالەكە
ھەر لە لايەن و زارەتى ئەۋاقفەوە رىنگە
كاركىرىدىن اپىدرارەتەوە، ئە و دەلىت
ئەمەش وا دەکات كۆمپانىا كانىتىر
نەترىس لە وەرى پارەز زىياد وەرىگەن.
لەلایىكى تەرەدۇر بەپۈوهەرى گشتى
حەج و عەمرە، سەلاح شىيخ فەتاح
نەقشەبندى نكولى لە وە ناكات كە
ھەندى كۆمپانىا ئىستېغىللىي هاولۇتىان
دەكەن و پارەز زىياد وەردەگەن، به لام
و هک ئە و دەلىت ئەنگەر كەسىكى

نام: ناسق سه راوى ۵
بۇ نىوھى كۆتايى رەمەزانىش ۱۵۰۰
دولار ديارىكراوه، بەلام بەپىسى
بەدوداچونە كانى ئاوينىه بەشىك
لەعەمرە كاران لە و نرخە ديارىكراوه
زياتريان لىتوھىگىراوه .
بەپىوه بەرى پىشىكە و تۇو لەۋەزارەتى
ئۇقاف، مەرىوان نەقشە بەندى
ئۇوه پېشتىپاستەتكاتەوه كە هەندى
لەكۆمپانىيakanى بوارى عەمرە
(ئىستىغالى) گەشتىاران دەكەن و
بەشىك لەكۆمپانىيakanى گەشتى
عەمرە، تۆرمەتىار دەكىيەن بەوهى
پارەي زىاد لە گەشتىاران وەردەكىن،
بەپىوه بەرى گەشتى حەجج و عەمرە ش
لەۋەزارەتى ئۇوقاف رايىدەكەيمەن "كە
كەس بەفارمى نەيەت سکالا بىكەت،
من لەخترمەو لېپىچىنەو لەكەل كىدا
بىكم؟".

هرچهندہ بہ پیوہ برایہ تی گشتی
حج و عمرہ و وزارتی ئے وقاں،
نرخی گہشتی عمرہ لہ مانگی
رہمہ زاندا دیاری کدووہ، بہ لام بہ پیٹی
بہ دواچونہ کانی ناوینہ بہ شیک
لہ گہشتیارانی عمرہ لہ و نرخہ زیارتیان
لیزی رنگراوہ کہ وزارت دیاری کدووہ و
وزارتی ئے وقا فیش هیچ رویشوئینکی
نه گرتوہ تہ بہر بُو سزادانیان.
بہ پیٹی ریتمیاں کانی بہ پیوہ برایہ تی
گشتی حج و عمرہ لہ مانگی رہمہ زاندا
گہشتہ کان بِم جوڑہ نرخیان بُو
دیاری کراوہ، ئے گار گہشتہ که ۱۰ روز
بُوو، ئے وا نرخ کھی ۱۲۰۰ دولاڑ،
ئے گار گہشتہ کے یہ ک مانگی تہ اووی
رہمہ زانیش بُوو، ئے وا ۱۹۰۰ دولاڑ
لہ کھسی گہشتیار وہردہ گیرتی، بُو
نیوہی یا کھمی رہمہ زانیش ۱۴۰۰ دولاڑ

بەرمىھى نەوتى كۆمپانىيائى نەوتى هيلاو دانەغىاز لەكوردستان سەگاتە - ٧ هەزار بەرمىل لەرۇزىيەدا

بەرهەمەنیانی ٢٥٨ ملیار یە سێچا غازو ١٢,١ ملیون بەرمیل لەکۆندینسەپتی شل وەبەرھینان لەپرۆژەکە خۆی لەقەرەی ملیاریک دۆلار دەدات کە ئەمەش بە گەورەترین وەبەرھینان ھەزمار دەکریت لەھەریمی کوردستانی عێراق

بُو بِلَّا وَكَرْدَنْهُ وَهِيَ كَتُوبَر شَارِيقَه - ۸۱۲ نَابِي

به پیشنهاد گریهه ستیک
له گهله حکومه تی هه ریمی
کوردستان سه بارهت
به بلوکه کانی خورموزو
چه مچه مال که له نیسانی
سالی ۲۰۰۷ مورکرا.
ده ستکه وته مه زنه کانی
پرژه تائیستا ئه مانه
ده گریتهوه: راکیشانی
بورییه کی نهوت به دریزی
۱۸ کمو به نیو ناوچه
شاخاوی سه خته کان که
پیویستی به پاککردنوه
هه بیو، ده ستکردن به
یه که م بهره مهینانی گاز
له ماوهی ته نهایا ۱۶ مانگدا،
به سه رکه وتویی بیرلیدانی
پیکهاته کانی عه مباری
سییه م تا قولایی ۲۳۰۰
مهتر هه روهد ها هاوردکردن و
به ستني پتلله ۶۴ هه زارتنه
که لوبه ل ب به پتلله ۳،۵۰۰
بارهه لگرو کارگه يه کی غازی
شلی مودیل هه ره نایاب
که له ولاته يه کگرتووه کانی
ئه مه ریکا هاوردکرابوو.
به یونهه که بیشتن بیو
قوناغه گرنگه به ریز (راشد
جهوان)، به ریوه به ری
جیبه جیکاری کومپانیای
دانه غاز، رایگه یاند
توانیمان بگهین بهو
قوناغه گرنگه به هاریکاری و
پالپشتی حکومه تی هه ریمی
کوردستان و هاویه شه کان و
به لینده ره کان و کارمه نه
خومالییه کانمان. جگه
له مهش ئیستا کومپانیا
به رهه مهینه ره کان
پاره کانیان به شیوه یه کی
ریکو پیک و هرده گرنه و هو
هه روهد ها ئیمهش له گهله
حکومه تی هه ریم
کارده کهین بیو باشترکردن و
چاره سه رکردنی بپه پاره
ماوه و هربگیریت".
له کاتی بیناکردندا پرژه که
توانی هله کار بیو پتر
له ۲۰۰۰ عیراقی دابینیکات
به پالپشتی کریکای بیانی
له ۲۰ ولاتی جیاوازی
ناوچه که و جیهان. هه روهد ها
هه ردوو کومپانیا توانيان
یه برنامه يه کی خومالیکردنی
کوردستان.

کۆمپانیای نهوتی هیلال
که کۆمپانیا یه کی تایبەتی
گەورە یه له بوارى نهوتتو
غاز له گەل ھاوپشکە کەی کە
کۆمپانیای (دانەغارە) کە
یەکەم کۆمپانیای تایبەتە
له بوارى غازى سروشتى کە
بە ھاوبەشى کیلگەی خۆرمۇر
بەریوھ دەبەن رايانگە یاند
کە تىکپارى بەرەمە مەھینانى
غاز له پەرفەزە کانيان لە بوارى
عىراق گەیشتۇتە ٧٠ ھەزار
بەرمىل لە پۇزىكدا دواى
وە بەرھىننانى نزىكەی يەك
ملىار دۆلار بەرەمە كەش
پىزىچە لە ٣٣٠ ملىون
پى سىجا غازو ١٥ ھەزار
بەرمىل كۆندىننسەيتى شل
لە پۇزىكدا، ئەمەو ھەردۇو
کۆمپانيا پلانيان ھەيە بۇ
زىاتر فراوانبۇون.

لە سەرەتاي بەرەمە مەھینانە وە
لە ئۆكتۆبرى ٢٠٠٨ تائەمېرى
ھەردۇو کۆمپانيا پتر لە ٢٤٩
مليار پى سىجا غازو ١١، ٧
مليون بەرمىل كۆندىننسەيتى

ئەنجومەنى کارگىرپى
کۆمپانیای (دانەغارە)
رايگە ياند "مايەي شانازىيە
بۇ ئىمە كە توانىيۇمانە ببىن
بە گەورە ترىين وە بەرھىنەر
لە كەرتى نەوتو غاز
لەھەریمى كوردستانو
تowanيمان بەشداربىن
لە پېشکەشكىدىنى چەندىن
خزمەتگوزارى ئابورىيى و
كۆمەلايەتى بۇ خەلکى
ھەریمى كوردستانو عىراق بە
تايىبەتى لە پۇوى دابىنكردنى
كارەباوه، ھەروەها وەتى
ئىستا لە گفتوكۈداين
لە گەل وە زارەتى سامانە
ھەریمى كوردستان
سەبارەت بە قۇناغى دواتر
لە پېشکەوتۇن و فراوانبۇون
تاڭو بتوانىن پېشکەوتۇن و
خۆشگۈزە رانى زىاتر بۇ
خەلکى ناوجە كە دابىن
بکەين".

تاڭوتايى مانگى حوزەيران
ھەردۇو کۆمپانيا بىرلىك
مليون دۆلاريان وە بەرھىنە

સ્વારદ્ત બે ન્હોટી હીલાલ

شاریقه‌یه لهئیماراتو
تؤفیسی ههیه لههه‌ریهک
له‌بهریتانياو تیرانوهه‌روهها
۳ شوینیشی ههیه له عیراقو
په‌یوهنداری ههیه له میسرو
سعودیه و به‌حرین. نه‌وتی
هیلال خاوهن گه‌وره‌ترین
پشکه له کومپانیای دانه‌غاز
که ۱۰۰۰ میلیون تون غاز
کومپانیای به‌رهه‌مهینانی
غازی سروش‌ستی که‌رتی
تا‌بیه‌تییه له‌ناوچه‌که.

سماویت ن داننگاڑ

ئەبۇزەبى تۆماركراوه و پرۆژەيە له ئىمارات و عىراق و پلانى له بەردەستدایە بق باکورى ئەفريقيا و باشورى لە سعودىيە و ميسرو فراوانىكىرىنى بەرھە مەھىناني ئاسيا .
www.danaqas.ae

یـکـهـمـ کـومـپـانـیـایـ ۳۰۰ـ گـهـورـهـ وـهـبـهـرـهـیـنـیـ دـوـنـیـاـوـهـ وـهـؤـفـیـسـیـ سـهـرـهـکـیـ
بـهـرـهـمـهـیـنـانـیـ غـازـیـ کـهـنـداـوـهـهـ دـامـهـزـرـیـنـراـوـهـ کـوـمـپـانـیـاـکـهـ لـهـمـیرـنـشـینـیـ
سـروـشـتـیـیـهـ لـهـرـقـزـهـلـاتـیـ هـهـوـهـاـ ۳۰۰ـ هـهـزارـ شـارـیـقـهـیـهـ لـهـئـیـمـارـاتـوـ
نـاهـدـاسـتـهـ مـهـدـیـهـ هـهـنـتـ ۱۰۰ـ هـلـاتـ لـهـلـیـسـتـهـ بـاـزـارـ،ـ دـامـهـ،ـ

معنای شیوه و

دشیکر عبدول
دینویسیتمه ریخ و
سلیمانی

بُو ئَهْ وَهِي باس و خواستي
موشكيله كانى زهوي خانو
توشى گچه لىكمان نەكەن،
پياوی چاک بن وەرن پىنكەو
خۆمان بە مەزۇعى ئەستىرىدە
مەریخ وە مەشغۇل بکەينو
ھەقى ھېچى ترمان نەبىت،
وەزۇعەكە ناسكە، ئامان.

(پ) زاناكان ئەلىن ئەو
مەریخ عەزمەي كە ئىستا
بەشى تاراتىك وەختى خۆرى
دەستنالىك وەختى خۆرى
ھەزار زەلمو سىروان بە گونى.
ئايَا ئەو ئاواھ چى لىھاتووه؟
ا) ئىنى سلیمانى حەوشە

پى شۇرۇدۇوه.
ب) بەلدى دەن مامەكانى سەر
جادەي پى ئاواھ.

ج) تۈركىيە دراوسىن بەندىۋى
لەسەر دروست كەردووه.

د) لەگەل مەزۇعى
شوققەكانى وانىكدا تەبەخورى
كەرد.

ه) كەريان بە ئاڭەكەي
شەرى تاوخۇدا.

(پ) لەچەي ھاوينىشدا
پىلەي گرمائى مەریخ ناگاتى
ئەوەي تىنسان چىننەك ئارەقى
تىيا دەر بىدات. بە مەزەنەي
ئەقلىي جەنابت كۆئى ھەي
لەرئ سارد تر؟
ا) مالەكانى ئۇرۇڭاي
شۇرۇش.
ب) مالىي دەنەنەكانى
شۇرۇش.

ج) باخى برايدەران.

د) ئەعساپى برايدەران.
ه) پەيوەندى ئىيوان
مەسئۇلەكان.

(پ) سەبب چىيە
ئەستىرىدەي مەریخ لەزەوي
بچوكتەر؟
ا) خەباتلى لە كەمترە.

ب) كېڭىزەكە بقۇزىتەوە.
ج) وەختى خۆرى لەعەز
كەورەتىر بىووه، بەلام
رېتكەنەتىكى ستاتىجي بەم
دەردى بىردووه.

د) چۈنکىم لەشكىل
ناواھەزەكە سۈرکەلەيەو
ھەواردى ماركسىزە.

ه) لەداخى ھەلسۆكەوتى
ناشىرىنى دانىشتۇنلى زەوي
وابى لىھاتووه.

(پ) مەریخ لەكام بابەتا
وەكى سلیمانى وايە؟

ا) ئەو ھەمو شاخو دەللى
شىۋىھى تىيە، كەچى ھېچى
بەھېچ ئابىن.

ب) بىرى سۈرى مەمنۇعە
ئىشى تىيا بىكەت.

ج) ٩٥٪ ھەواكىي دووھە
ئۆكىسىدى كاربۇنە.

د) وەختى تىيا ناپاۋات.
سالىكى ئىزىكىي كە حەوت سەد
رۇزە.

ه) بەتەمماي ئەمرىكايە
شىتىكى بۇ بىكەت.

فۇقۇق: پېشىپەن

لەرەمەزايىشدا بىرىھى سارد كېپارى خۆرى ھەي

"چە قچەق" رەمەزان نېيە

سارد بەرەوھ

پەلام لەئىستاشدا كە مانگى رەمەزانى
پېزىزەو لهېچى شۇنۇنىيەكى سلیمانى
مەي دەستنالىكويت، بەلام بەشەوان
لەۋى ئۆز بەئاسانى دەستىدە كەۋوچو
تەنانەت بانگىشىت دەكەن بۇ كېپىش
بۇو، دواتر كېپارەك ٣ بىرەي كېرى.
ھەر لە دورى چەند مەتىرىك لە
دوکاندارلار وە چەند كەسىتىكى دېكە
لەسەر دیوارلىكى تارادەيەك نەزەر
دانىشىپۇنۇ چەندىن بىرەو يوتە
رەمەزاندا سەردىنى ئەو شۇنۇنىيە
كەرىدۇوو ويسىتىوانە "كەنەتلىكى خۆش"
بەسەر بىرەن، مەيىخۇرەكى وەتى "گەر
شەۋىكەن خۆخۇمەوە ھەست دەكەم
شەنلىكى نەخۆمەوە ھەست دەكەم
شەنلىكى تەپەنبووه، چەقچەق خۆشتىرىن
شۇنۇنىيە كاتېسە بىردىنى شەۋانى مەنھە".

پەلام لەئىستاشدا كە مانگى رەمەزانى
نەزەر بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك جە لە
لەناؤچەيەن بۇ كېپارەك وەتى "بە ٣ ھەزار،

بۇ كېپارەك بە ٥ ھەزار،

لەلاین بە "چەقچەق" دا، لەلاین دوو
فۇقۇشارى مەي-وە بانگ كارا بۆ كېپىنى
لەكاتى سەرداڭىزىنى پەيامنەرەكە بۇ
لایي كېنگىكە لەدوكاندارلار كەنگى كەندە
كەسىنگى كەندەرلەر كەنگى كەندە
وردهش خەلک دەھاتىن بۇ كېپىنى
مەي، لەكاتىدا كېپارەك ماتو
فۇقۇشارى مەي-وە بۆ كېپىنى
بەرەزاز. ٢ ھەزار

تۈركمان و بەرھى تۈركمانى و گۇرانكارىيەكانى عىراق

هه موو سیاسه تمه داره کانی تورکمان
به غداتارا دهیده که وتنه زیر کاریگه ری
سیستی هاوپه یمانی نیشتمانی،
هه تایه تی نه بیت ئوه ش بزانین که
ماوه په یمانی نیشتمانی که سایه تی
سیاسی به هیزی تورکمانی و هک عه باس
هه یاتی و محمد مرد ته قی مه ولای تیدایه،
مهلولیستی تورکمانه کانیش لامه سله دی
کیشانه وهی متمانه له سه روک و زیران
دوری مالیکی جاریکی تر ناکوکی و
بارچه بیونوئی بدهه بدرجه سته کرد،
چونکه کوتله دهیده کی به هیزی نیو بدهه
که لگه ل سه دننه وهی متمانه بیون،
کوتله دهیده کی دیکه ش که سره روکی
دهه رهی تیدایه زیارت دژ بهو پرسه ده
بیون که ئه مهش له گه ل سیاسه تی
تورکیا ناگونجیت که هر له سه ره تاوه
کاریگه ری گه ورهی به سه ره ووه
ممه دهه.

”
هه موو
سیاسه تمده داره کانی
تورکمان له به غدا
تاتاراده يه ک که وتنه
ژیر کاریگه ریی
لیستی هاوپه یمانی
نیشتمانی

مقدان داودی

تorkmanan شیعه کان پشتگیری حکومه ته
شیعه که کن ناوهندیان ده کرد.
بهره تی تورکمانی له سالی ۱۹۹۵ له هه ولیز
دروستونیه و له سالی ۱۹۹۰ له هه ولیز
توانیبووی يه کپریزی خوی بپاریزیت،
له سیته مین کونگره یدا که بچاری
یه کم بمو له که رکوک سازی بکات
نهمامی دوبه ره کی تبیدا چرقوی کرد،
ئه گه رچی هؤکاره که کی وا ده ده که ووت
که ململاتی گرتنه ده سنتی سه روزاتی
به ره بید، به لام زیاتر ململاتیه ک بمو
له نیوان هه ردو بالی توندره وکانو
میانده وکانی نیو به ره که دواجار
توندپه وکان بردايانه وه و دریژهيان
به هه مان سیاستی به ره تورکمانی
دا.

لکونگره چواری به ره تورکمانیدا
ناکرکیه کان زور به زهقی ده رکه وتنو
زوریک له سه رکرده ته قلیدیه کانی ناو
به ره به خویانو حیزیه کانیان له به ره
ده رچون وک ریاز ساری که هیه
سه رزکی پارتی تورکمان، ایلی جه مال
شان سه رزکی پارتی نیشتمانی
تورکمان هه روهها ئنوده به ره قدار
سه رزکی پارتی عده الله ئیسلامی.

سیاستی تورکمانه کان تاسالی
۲۰۱۰ هه روهک خوی مایه وه هیج
گرمانکاریه کی به رچاوی به خویه وه
نه بینی. ئه گرچی جزیریک
له دانوستاندنی لابه لایی له نیوان کوردو
تورکماندا هه بمو.

له ده ستیشانکردنی کاندیدی
هه لبزاردنی کانی سالی ۲۰۱۰ سره تای
له قبونی جه ما وه ری به ره تورکمانی
بمو، يه کم بپاری به ره شئوه بمو
که له گهک لیستی عراقیه بپواته
هه لبزاردنی که وه. رزیک له سیاستیه
تورکمانه کان خویان له لیسته ئیسلامیه
شیعه و سوتینیه کان کاندید کرد،
دوای ئه وهی وک کاندیدیکی به ره
تورکمانی نه خزانه لیسته که يانه وه. دوو

هه ره دوای رخانی رئیسی سه دام
سالی ۲۰۰۳ تورکمانه کان له که رکوک
ه اوپه یمانیه کی نخوازویان له گه ل
عده بی شاره که دا سیاستیه کوردیه کان
ئه وهی پارتی سیاستیه کوردیه کان
بپاریاندا هاوپه یمانی له گه ل
ئاشوریه کانی شاره که دا بکن،
جهه نه رال رای نوردیاوش که ئه و کاته
لی پرسراوی هیزه کانی ئه مریکا بمو
له ناوجه که یارمه تی ئاشوریه کانی داو
توقانیسان ژماره بی کی زیاتر لعده ره بمو
تورکمان ئندامیان له ئه نجومه نسی
پاریزگای که رکوکدا هه بیت.

کیشیه راسته قینه تورکمانه کان
له ویوه ده ستیپتکرد، چونکه
ده ره بکانی که رکوک سوننه بونو
دز ب ده سه لاتی ناوهند بون که زیاتر
رو خساریک شیعه بی پیوه دیاربیو،
له لایه کی دیکه وه زور له زه وی و مولکو
مالی تورکمانه کان که رئیسی سه دام
ده سنتی به سه ردا گرتیو يان زه توی
کردنبوو به خشیبویه عره بکان،
ئه وانیش به هیج شیوه بیک رازی نه بون
بی بیکه پیته وه بچاره نه کانیان.

له سه رویه نده دا تورکمانه کان له گه ل
ده ره بدا رویه برووی ده سه لاتی کوردی
ده بونو وه، که ئه و کاته به شیوه بیک
فراوان جله وی شاره که يان به ده سته وه
بمو، هه روهها سیاستی تورکمانه کان
له بع غدای پایتە ختدا بیهیزرو هیج
کاریگه بیهیه کی نه بمو، تورکه کان
بچو به هیزکردنی هاوپه یمانی
ه اوپه یمانه کانیان که سایه تیه
ده ره بکانی که رکوکیان ده بینی و
تو ویشیان له گه لدا ده کردن، به لام
ئه مشیان سه ره بای شه وهی جوریک
له بزکردن وهی موزالی عره بکان بمو
خوی لخویدا هه لویستی نیگه تیفانه ی
به غدای برامباهه تورکمانه کان زیاد
ده کرد، هه روهها درزی نیوان تورکمانی
شیعه و سوننه زیاتر کرده وه، چونکه

پروسەی کاڭردنەوەی سنورەكانى نېوان باشورو رۆزئاوا

سۇرەكانى نېوان باشورو رۆزئاوا

له نتیوان کوردانی رۆژئاوا (سوریا) و کوردانی پارچه‌کانی تری کوردستاندا سنوری نزد هید. سنور تهها بربیتی نینیه لهو هیله‌ی لەسر نەخشە کیشراوه یان ئەو تەلیبەندەی لەسر خاک دانراوه. سنورەکان له نتیوان پارچه‌کانی کوردستاندا لەھەموو بوارەکاندا بۇنیان ھەیه. سنوری کەلتوری، زمانو وانی، نەریت، سیستەمی سیاسى، دونیابىینی، ناگایی، ئابورى و میثووبى. لەسەر بەندى ئازازبۇونى کوردستانی رۆژئاوا دەبىت پلاتىكى ھەنرکەپى بىتت ئازراوه چۆن ئەم سنورانە كالكەينه بۇئەوهى لە داهاتوودا بتوانىن بىناسىرىپەن وە لېپتاو بەھېزبۇونى بۇنى کورد لە رۆزەھەلاتى ناۋەرسەدا. ئەمە لەتەدا تىمە پىشىيارى دەكەپىن پلاتىكە وەك سەرەتايەك دەتوازىت سودى لى بىبىزىرت، لەم بوارەدا. کوردستانى رۆژئاوا لە نزد رووهە پانتايىيەكى ستراتېزىيە بۆ کوردستانى باشۇر. ھەبۇونى پانتايىيەكى وەها كە باشۇر نزىك دەكانەوهە لەدەريا لە بۇوىي جىپۈرەلەتكىو ئابورى و سیاسىيە وە نزد یارمەتىدەرە بۆ مامەلە كەردىنلىكى جيازان لەگەل لەتائى دراوسىدا باخاتىيەت توپكىادا. بۇونىانانى پەيوەندىيەكى پەتو له نتیوان باشۇر رۆژئاوا دا پېشىتىنلىك لەدەر وە توركىا دروستەدەكەت بەرە و رۆزەھەلات، كە توركىا ناچارەدەكەت بۆ كەكارەننائى وەك دەروازە يەك سارشى ئابورى و سیاسىي بکات. هەر وەها بۇنى پەيوەندىي يەكىتىسى لەگەل رۆژئاوا، توانى زياتر دەبەخشىتە باشۇر لە دانوستانى لەگەل رۆژئاوا، لەپىگاڭ تىپەرنى ئاپو بوارى تىر، هەر وەها كارت، توانا دەبەخشتە

رۆژئاوا بە رامبەر دىمەشق .
لە بۇرى ئابورىيە وە كوردىستانى رۆژئاوا
دەتۋازىيەت بە پىتى يلانىكى ورد بىرىتە
بەشىك لە بازارى ئابورى كوردىستانى
باشۇر كە لە دەرئەن جامدا بىيتە هۇى
بۇرۇنەوەرى ھەردوولا .
بە لام بۇئەوەرى ھەممۇ ئامانە فەراھەم بىن
دەبىت پېش ئۇو بېرىۋەسى كالكىرنەوەدى
سۇرەكان بە پىتە بچىت . ئىمە كە نالىين
ئەمانى سۇرەكان، چونكە لە ئىستادا
ئۇو بە ناوقيعى دەزانىن، بۇيە سەرتا
كالكىرنەوەدى و پاشان سپىنەوەدى . دىيارە
ئەمە مەرج نىيە بىبىتە هۇى يەككىنەوەدى
ئەم دورو پارچەيە، بىلكو بۇياندانى
يەكتىيەك لە تۈوانىاندا . بۇئەوەدى
يەكتىيەكى وەها بىتە ئاراولە دەبىت
ھەنگاۋ بەھەنگاۋ بە فەراوانى و دۇرولە سۆزى
پۈوچى نەتەوە پەرسىتە دلگەرمەكان
ماھەللى لە گەلدا بىرىت .
پېرىۋەسى كالكىرنەوەدى سۇرەكان
پېتىيەتى بە دەستىنىشانكىرنى
سۇرەكانە . دەكىرىت بە گاشتى بۇرتىت

که سنوره کان له بواری کل لتری، زمانی،
ثابوری، سیاسی و دونیابینیدا بونیان
ههیه، به لام هه ولدان بس کالکدنه وهی
سنور لهم بوارهنداده تهناهه بوهنده بهس
نیمه که تهناهه لم بوارهنداده کاربکیت،
به لکو لاینه تری گله لیک گرنگ
وهک پرسه کی پشتگیری و زهینه
خولفاندن.

بوقه وهی کوردستانی باشور له لاوزیانه
رزگاری بیت که له پووی جوگرافی و
جیوپولیتیکه وهی دهسته وهی ده نالینیت
دهبین پلانیکی نیشتمانی ورد له مه بوارهنداده
دارپیزت. نهه م پلانه به گشته ده بیت له لسی
ناساندا رویدات. ناستی یه که؛ ناستی
حکومی. حکومه تی هریم له گهله هممو
پارت و لاینه کانی تردا ده بیت پلانیکی
ستراتیژی هه بیت بو مامه له کردن له گهله
کوردستانی روزئاوادا. یکبوونی کورد
لهم بوارهدا، وهک کیشه کی نیشتمانی و
نه ته وهی هنگاوی یه که هه (میثویه) کی
قیزه وهن ههیه له م بوارهدا که به هیچ
شیوه که به کله لکی نهه سردهده نایهت،
بوقه ده بیت هه ولی سه رکه کی نهه بیت که
چون نهه میثووه بومستینیت. هه رهه
حکومه ده بیت هه ولبدات له پیگای
ده زگای اوادا بکات بوقه وهی هامه له له گهله
روزئاوادا کی تایبته وهی پهونهندیه که
به نامانجی نیشتمانی بیت نهک حیرنی.
به هیچ شیوه که ریکه نه دریت هیچ
لازه نیکی سیاسی باشور له گله ل هیچ
لازه نیکی غیره کورداده له پهونهندیدا
بیت به دز به برزه وهن دنی کوردستانی
باشورو روزئاوادا. یارمه تیدانی روزئاوادا
بوقه بونی حکومه تی فیدرالی خویان.
به پویه بردنی کاروباری خویان. حکومه تی

ئەنجومەنی ئاسایشى ھەریمى كوردستان دامەزراوهىه کى ناديموكراسيانە بۇ چاودىرى و كۆنترۆلى زياترى خەلک

داد ئىگەر بەلوازىي ھەبۈپېت دەخاتە مەترىسييە وە . ئە و دامەززاوه خۆي بودجە بۇخۆي پېشىنار دەكتا و پەرلەمان لەسەرىيەتى پەسىندى بکات، لەلایەن پەرلەمان وە ناتوانىلى تى بېچىرىتە وە . وەكى وەزارەت و دامەززاوه كانى دىكە پەيوەندىيى بە دەسەلەتلى تى بېرىۋە بىردىن و قانۇنانانەنە وە نىيە، راستە و خۇي بە سەرۆكايىتى هەر يېم بەستراوەتە وە . سەرۆكى ھەر يېم بەپېتى دەسەلەتلى رەھا ي خۆي دەتوانىلى لقۇ دەرگاى ھەوالگرى دىكە بۆ دامەززاوه كە زىياد بکات . ئە وەش مەترىسى خىرابىكەكارەتىانى دەسەلەتلى سەرۆكايىتى ھەيە و مەترىسى راستە و خۇيە لەسەر بەنەما ديمۇكراسييە كاندا ئىگەر بەلوازىي ھەبن، ھەروھا باولاتيان توندتر دەخاتە ئىز كۆنترۆلى خۆي . سەرۆك بى ئە وەي بۆ كەس بگە پېتى وە خۆي دەتوانى دەرگاى سىخورى لەزىز ناوى جىاجىادا دروست بکات و بەپېتى بەرژە وەندىيە كانى خۆي بىانجولىتىت . پېشىرت بەنمالە و پارتى دەسەلەتدار بۆ پاراسىنى بەرژە وەندىيە كانيان نۆز ھېنىز چەكدارى جۇراوجۇرى تايىھەتىيان پېكھىناوە و مۇرى هيىن نىشتمانيان پۇتەناؤن، بۇيە بېكىشە دەتوانى دەرگاى ھەوالگرى و سىخورى دىكە ئىتايىھەت بە خۇيان پېكھىتىن . ئە و دامەززاوه بەپېتى ئە و دەسەلەتلى تى بېتى دراوه كۆلەگىيە كى گرنگە بۆ بۇونى ستاتى پۇلىسى كە كۆمەلگە دەخاتە ئىز ئەرچاۋىرى كۆنترۆلى توندى ناوهندە وە . دىيارە دەستتۇر ياساى بىنچىنە بى ولات چى دەلىتى و چەند رەھا و ديمۇكراسيانە يە، لەلۆتىكدا كە بنەمالە و پارتى دەسەلەتدار خۇيان لەسەر رۇووي دامەززاوه بەرپۇوه بىر، ياساىي و دادوھىريە كانى وە دەبىنن و بەكىرەدە و ئە وهان، قورسالىيە كى ئە وتۇرى نىيە . ياسا بەكە مۇكۇرە كانى و

”سعود بارزانی راست ده کاتو بدهیوی نه

نیشتمانی بیت و بو
خه لک بیت، یه که م:
به ر له هه رشتی ده بی
ئه و خوی دورو
نزیک تو خنی ئه و
امه ز امده نوکه مدت

سندکراوه له گه ل ئوهی ئو
امه زراوه يه کی زور هه ستياره و ناي
ئي رىكە وتىنی هه مەلايەن تېبەرپىزىت
چەلەوانە ياساكانى دامە زراوه ك
ئىزى پەرنىسييە گەردوئىيە كانى ئازادى
يەكسانى و كراوه ييە بە جۇرىك ئەن
ئەنلىك كەنەنلىك ئەنلىك

نامه زراوه هممو خومه لکه دههات
تیرچاودیتی خوی و یاساییانه دههاتونی
هر کداریک تئنجام بادات بی ئوهه
توشی لیپرسینه و لهاینه په رلهه مانه و
بیت. ئه و دامه زراوه له کوکردنه و ده
زانیاری و هللس نگاندنی روودا
مه په شه کان له سه کومه لکه دا خو
سره بخو و ئازاده، که ئوهوش به پیت
بر زده وندی سه روزک، بنه ماله و پارت
ده سه لاتدار ده بیت. ئه و دامه زراوه
نچینه سه ره تاییه کان دلنيابی دا
ه کومه لکه دا به لاهه ده نیت و تیکیا
ه شکنیت، به مجوره بونی کومه لکه:

شاخه‌وان شوپ

نهنگاه به هنگاهی که باید راه را می‌بینیم
نهنگاه به هنگاهی که فراوانی و دبور لمسوزی
پیوچی نه ته و پرسته دلگه‌مه کان
مامله‌له لکه‌لدا بکریت.

پرسه‌ی کالکردن و هی سنوره کان
پیویستی به دستیشانکردنی
سنوره کانه. دمکرت به گشتی بوتیت
که سنوره کان لبواری کالتوری، زمانی،
تاببوری، سیاسی و دونیابینیدا بونیان
هیله، به لام هولدان بـ کالکردن و هی
سنور لام بوارانه دا ته‌نها هـ و هـنده بـس
نیمه که ته‌نها لام بوارانه دا کارکریت،
به لـکـو لـایـنـی تـرـی گـلـیـکـ گـرـنـگـ
وهـکـ پـرسـهـیـکـ پـشتـگـیرـیـ وـ زـمـینـهـ

نهانها له حهوت مانگدا ۲۷ حاله‌تی خوکوشتنی پیاوان هه بوه
زورترین خوکوشتن و
توندو تیزی له پاریزگای سلیمانیدا بوه

۵

نامه‌ی ریکخراویکی ناچکومی
ناشکرای دهکات که له‌ماوه‌ی حهوت
مانگی را بردودا له‌هاریمی کوردستان
حاله‌تی توندوتیزی به‌رامبهر
پیاوان نه‌نجامدراون که له‌نتیواندا
حاله‌تی خۆکوشتنی پیاوان بوجهو و
حاله‌تیشیان کوششتنی پیاوان بوجهو .

به پیش نامارتکی ریکھراوی "یه کیتی پیاوانی کوردستان" که در او
به ٹائوینیه، درگه و تووه له ماوهی ۷
مانگی رابردو دا ۸۷ حالتی توندو تیزی
به رامبهر ره گهزی نیز به تایید تیش
(پیاوان) نهنجامدراون، له و ریز چیه ش
۲۷ حالتی خوکوشتنی پیاوان بیوهو
۴ حالتی شیان کوشتنی پیاوان بیوه
له لایه ن زنہ کانیان به هاواکاری خلکی
دیکه یاخود له لایه ن زنہ کانیان ووه.
له ماوهی ئم چند مانگی رابردو دا
چندین حالتی (خوکوشتن و کوشتنی)
ره گه زی نیزو پیاوان له سنوری پاریزکای
سلیمانی رویاندا له وانه ش: خوکوشتنی
که جنیک له گه که کی قالاوا، خوکوشتنی
که جنیک به رامبهر ناسایشی سلیمانی
که به وته کسوسکاری پارهی بردووه
بتو کرپنی نئومبیل، به لام ده مانچهی
پیکرپیوه خوی کوشت، خوکوشتنی
خاوهنی کومپانیا یه ک له شاری
سلیمانی، هروهه کوشتنی که سیکی
دیکه به هزی کیشے که کومه لایه تیبه ووه
له نزیک به نزینخانه هه لویست،
کوشتنی کاسپکاریک له شه قامی
ساپوننکه ران بو پاره و چک، کوشتنی
که جنیک دیکه له نزیک نه خوشخانه

[View Details](#) [Edit](#) [Delete](#)

کۆمەلگەی
کوردى
کۆمەلگە يەكى
"کلاسيكى" يەو
كىيانى تۆلەسەندنەوە
تىپىدا زالە

6

فریبوونی چهاد،
هبوونی، نه خۆشی
هرونی و بیهیوابوون
هژیان، هۆکاری
سەرەگىي خۆكوشتنى
سیاوانن

له وش ئاماژه‌ی بهوهدا که بوه پیچه‌ی
کۆکمه‌لگه‌ی کوردى، کۆمەلگه‌یە کى
”کلاسیکى“ يه و گيانى تۆلەسەندنەوە
تېپىدا زالە و تائىستا بىرگىرنەوە
زاكىرەي رۆزبەي تاكەكانى كورد وەك
سالانى حفتاكانه.

ئازار بىپىوايە خۆكۈشتى پىياوانىش
 بېپىي تۇرۇشىنەدە كە كراوه زياتر
 دەگەرىتىنەدە بق ناهاوسىنگى واقىعى
 كۆكمەل لایتى لەگەل بىركىدىنەدە
 تاتاكەكان و لاۋازبۇونى پەيپەندىيە
 كۆمەل لایتىيەكان .
 بەرپرسانى پۇلىسى سلىمانىش
 رۇنىدەكەنەدە كە زۇرىپۇنى چەكۈ
 نەخۇشى دەروننى تۆلەسەندەنەدە
 حالتەكانى خۆكۈشتىنە كوشتنى
 پىياوانىز زىيادكىرىدۇو .

لله باره یه وه وته بیڑی پولیسی
سلیمانی، نه قیب سره کو تو نه محمد
له لیدوانیکدا بتو ناوینه رایگه بیاند که
هشداره کانی کوشتنی پیاو ده گه پیته وه
بیوئه وه که تومه تبار هر رکاتیک بُوی
ره خسا تزله له بهرامبره که بکاته وه،
نه شووا نه کارهی نه نجام ده دات، به لام
بُوچو حالتکانی خوکوشتن هندیکیان
ده گه پیته وه بُوچه وه که تو شی
نه خوشی درونی یاخود (که نایاب)
دهن و بیزار ده بن له زیان، هندیکی
دیکه شیان په یوندی به زریبوونی
چه کوهه ههیه له ناو شاردا.
نه قیب سره کو تو ناشکاریکرد که
له سره تای نه مساله وه تائیستا
ده ستیان به سه ۳۵۰ پارچه چه کدار
گرتووه له سنوری پاریزگای سلیمانی و
تومه تباره کانی شیان رویه پووی دادگا
کرد ووه ته وه .

خوکوشتن دهبات، یاخود هندیک
له گنجه کان رهنگه عاشقی کچیک
بنو نه توانن ثیانی خیزانی پیکوه
بینن، بقیه گوره که خوی ده گوزتیت،
ایخود هندیکیان خویندکارنو به هوی
در وستبوونی فشاری ده رونی له سه ری
به هوی تاقیکردنوه کانه وه پهنا بو
خوکوشتن دهبات.

وی مه لیک، دواهه مینیشیان کوشتنی
یا ویکی ته مه ن ۶۰ سال به ناوی
حه مه شا) له چهند شه وی را بردودا
اشاری سلیمانی .

مکرتبیری یه کیتی پیاوانی کوردستان،
ررها ان علی له لیلدوانیکدا بق ئاوینیه
ایکی یاند که ئاماھه که یان له شاره کانی
وه ولیتو سلیمانی و ده گوکو (ره کوک)
رو نیشیکرده و که ئاماھه کانیان
پیش شاره کان جیانه کرد و ته وه، به لام
سنوری پاریزگای سلیمانیدا بون .

ستونری پیاوانی کوشتنی توندو تیزه کان
یا ویکی ته مه ن ۶۰ سال به ناوی
حه مه شا) له چهند شه وی را بردودا
اشاری سلیمانی .

ریزه‌ی خوکوشتنی پیاوان له زیادبووندایه

عه‌ره‌به‌کان بازاری نیرگه‌له‌یان گه‌رم کردووه

نیووه هست به نزدی پاره که بکنه، به لام نهوان زیاتر دیدیکیشان و گوئی به نزخ نادهن".
له نیستاد نیرگله کیشان و دک مولیلیکی
لیهاتووه به شیک له گنجه کان
دیدیکیشان. محمد شوکری، نه و پیاوه
تمهمن ۴۲ ساله بwoo که ماوه یه کی
نیزه دوکانی کی نیرگله فروختنی هه یه،
و وی "سه رتاه کپینی نیرگله
ووه ک عهیه یه ک بwoo، به لام نیستا
مک مک تازه ایتات ممه دامنه،

روزگار موذیگی یه یارو و پیوی
تمه منش ده یکپیت".
ش وکری و تیشی "جاران عه ربه کان
ده یانکپی، به لام له نیستادا کورده کانی
خوشمان ده یکین و روژ له دوای روژیش
زیباتر ده فروشین".
له به رامبه ریشد وته بیژنی و هزاره تی
تمه دروستی، دخالس قادر، ئاماژه
بوز ئه و ده کات به پیسی یاسای
به ره نگاریونه و هی جگره کیشان نایت
جچه ره و نیرگله بدریت به و که سانه هی
له خوار تمه نی ۱۸ سالیان، هه روه ها
له شویته داخراوه کان نایت به همچ
شیوه یه که نیرگله دابنیریت و بکیشیریت،
له هه ره شوئنیکش هه بیت هه و سزا
ددریت. دخالس و تی "هه تا نیستا
هه که سینک سزا نه داده، به لام ئه گه،

نۇرىنەئى شەۋە كان
دىمۇ لىرە نىرگەلە
دەكىيىش، بەلام كەس
نەيوتۇوە تەمەنەت
چەندەو لەھەر
شوينىيىكىش كىشاپىتىم
كەس باسى تەمەنلى
نەكردۇوە

دهکن، به لام له گله وه شدا سه باح
وتي " بهداخوه گنجه کانی خوشمان
زور فیرى بونو وئىستا زماره يان زور
بوروه ".
سیروان که ریم، گنهجىكى تەمەن ۱۹
ساللۇ دانىشتوى گەپەكى ئىسكانە،
ئە و له گەل چەند ھاۋىيەكى عەرەبى
مىژى لەنیرگەلەكەھى بەرددەمى دەدەو
بەپىكەنین ۋە دەيىوت ئەگەر ئە و
برادەرە عەرەبان نەبۇتايە ئۇوا فېرى
نېرگەلە نەدەبۈوم، چونكە جەڭەرەش
ناكىشىم، تەنها بەھۇي ئە و براەرەنەوە
فېرى تېرگەلە بۈوم ". ئۇ گەنجە و تىشى
ناتوانم واز لە كىشانى نېرگەلە بىنەو
دەبىت رۇزانە دۇو نېرگەلە بېكىش ".
زەوهەند عەلى، خاۋەنى يەكىك
لە كافترىاكانى بازارى ئىسكان،
باشىلە وە كرد كە زۆرىنىيە ئۇ كەسانەيى
دىننە كافترىايەكە عەرەبىن بەرددە وامىش
زمارە يان زورىر دەبىت، زەوهەند و تىشى
نېرگەلەم كەرۇتە پىتىچ ھەزار دينار

له نیستاندا نیرگله کیشان و هک مودیلیکی لیهاتووه و به شیک له گنه کان ده یکیشن

٦٣

سهفا"ی شهش سال، شهودی پیتچ
شهده ممه له چایخانه کاهی زید قلای
مه ولیر له سر کورسیبیه کی پلاستیک
دانوشتبوو، ئاو پور بە هەناسەی
مۇزىکى قولى له نېنگى له کاهی بەرددەمى
بەدەو بە کەلەكەش، بە ئاسمان بەدە

دەگردهوھ.

کارانم، ئەو کوره گەنجە تەمەن ۲۰
 ساله بىوو كە دەكاتە مامى (سەفა)
 وەك خۆى وتى "لەئىستادا زۇرىيەنى
 شەوهە كان دەبىت نىرگەلە بېكىشىت و
 بۇئى تەرك ناكىرىت".
 مامى (سەفا) بېشىكى زۇرى ھۆكارى
 نىرگەلە كىشانە كە دەگەپىتىتە بۇ
 ئەنۋەدە كە دەمالۇ وە نىرگەلە يان ھەيدە و
 ھەمو شەۋىك نىرگەلە دەكىشىن، ئەو
 وتنىشى "ئەگەر رۇزىكى درەنگ بېرۇمە وە
 سەفا چاۋەپلىم دەكات بۇ ئەنۋەدى

بازارو نه وتو که رکوک

نوینه‌ری پیشووی پارتی لهئه‌نقه‌ره: په‌یوه‌ندی نیوان پارتی و AKP توندو‌توله

سہ فینِ ذہبی

فوتنو: Krg

ئىيّمه پىمانباشبوو
ئه و پەيوەندىيانه ئى
ئىيّستا ھەن لەنىوان
تۈركىياو ھەرىمدا،
پىش چەند سالىك
ھەبۇونايىه، بەلام
لەپشت پەردىھو
بەشىوهى دىپلۆماسى
ھەولى نۇر درا كاك
نىچىرقان چەندىن
دىدارى لەكەل
بەرپرسانى تۈركىيا
ھەبۇو تا ورده ورده
زەمینە ئى بۇ خۆشكرا

که رکوک ناگریت و رزق ناوچه دیکه ش
ده گریت و هر روهها و کو سه رکردایه تی
کوردو و کو پارتی دیموکراتی کوردستان
ده توامن به راشکاوانه بلیم دلنجام
هه مورو لاینه سیاسیه کانی دیکه ش
هیچ مساوه مهیه کیان له سه رکوک
نه کرد ووه ناشیکن، نیمه له سالی
(۱۹۷۴-۱۹۷۵) شورشیکی گهوره مان
له سه رکوک تمه داریک ئه مرو بتوانیت
هیچ سیاسته هه ببووه تائیستا
له و هلوبیسته که هه ببووه تائیستا
پاشگاز بیته ووه.

ناوچه: نایا تورکیا هه ولی ئه ووه
ناداد که رولی بارزانی له ناستی هه مورو
کورستاندا گهوره بکات؟

سەفین دزھی: خۆی ئه گەر تورکیا
بیبه ویت ئه وکاره بکات يان نا، زیادی
بکات يان کەمی بکات، نازانم ئه ووه
سیاسته تی ئه وانه يان نا! پیویسته
پرسیار بکریت ئه گەر وا بیت ئایا بچ
ده بیت وا بکات؟ بەلام بە هەر حال
بە بۆچونی من نه بە تورکیا کەم دە کریت و
نە زیاد، دە کریت ھاواکار بن، چونکە
رولو و هلوبیستی بارزانی نە توهیبیه
ئەن و روله له ناوچه کەدا له لایه خەلکە ووه
پەسەند کراوه، بەلام دە کریت تورکیا
يان سوریا بەھۆی ئە و کاریگەریهی
بارزانی هە یەتی رونگە داوا لیبکەن
ھاواکار بیت بۆ چاره سەری ئە پرسانەی
کە پە یوه ستن بە کوردە کانی ئە و لاتانە،
بەلام بە شیوه کی نیجابی و ئاشتیانە.

چاره سه ری کیشے‌ی کوردی کاریکی
ئاسان نیبی، خلکانیکی زور هن
له تورکیا که رووبه پووی ئه و حیزیه
دېبنووه، خلکانیکی زور هن که
له بوروی راگه یاندن و کومه لایه تیبه و دزی
ئه و سیاسته نه، بؤیه بق سیاسته تی
ناوخیان رهنگه ئهوان وا به پیویست
برانن که جاروبار ئاوبر له مساهه یه ک
بدهنه و که خلکی تورکیا هستیارن
به رامبه ری، به نیسبت تورکمانه ياخود
کارکوکه يان ویلایه تی موسله. به رای
من ئه و زیارت بق رای گشتی برو،
هرچه نده حکمه تی به غدا پیتی نایاری
برو، رهنگه له بوروی پرتو تکلو له بوروی
مه سائیلی دیپلوماسی و دابونه ریتی
دیپلوماسی ئاگادارکردنی به غدا پیویست
بوایه، رهنگه ریگریشیان نه بروایه،
به لام به و شیوه که کرا ئینت ئوه
کرا. ئوه و کو و زیری ده روه، به لام
به خه لکی کوردستان ده گات.
ئاولینه: نهوت چ رۆلیک ده بینیت
لەم نزیکبوونه و ھیي نیوان پارتی و
تورکیادا؟
سەفين دزییى: خۆی وەکو
ئاماژەم پىدا کۆملەیک فاكتەر ھەن
بۇ نزیکبوونه و، ئىمە پىمناشبۇو
ئه و پەبەندىنەی ئىستا ھەن پىش
چەند سالىک ھەبۈونا، به لام لەپشت
پەردەو بەشیوه دیپلوماسى ھە ولی
زور درا، بەریز کاک نىچىرقان چەندىن
دیدارى لەگەل به پىرسانى تورکیا
ھەبۇو، تا وردە وردە زەمینە خوشكرا
کە دیدارى فەرمى بىتە كاپەوە، ئە و
پەبەندىنەش کە دروست برو، هىچ
مەرجىکى پىشەختە له ئارادا نەبۇو،
ئىمە پەبەندىنە کانمان دروست لەسر
ئە و بىنچىنە یەھى کە بەپیویستان
دەزانى پەبەندى دروستىت، به لام
نەگرتووه، به لام ئەوهى کە بەندەنگ
ئە و بانگەوازەی ئىستاوا رايدووی
حکومەتى ھەریمەوه هاتووه، بەپاستى
لایەننى تورکى بۇون بەپلەي يەکەم،
بەسەدان كۆمپانىيات تورکى هاتوون.
ھەرچەندە بازار ئازادە كالاي ئەرانىش
دېت، به لام رەنگە قەبارە بازىغانە کە
لەگەل تورکيا زور زىياتىر بىت، ئەگەر
بىتە سەر مەلەنلىق تورکیا و ئىران
له بورو ئابوريه و بىتە ئوه ھەر لەتەو
مافي خۆيەتى، به لام رەنگە ئىران زور
پیویستى بەبازارى كوردستان نەبىت
بەو شیوه یە کە تورکیا پیویستى
پېي ھەي، چونکە ئىران خۆي لاتىكى
مۇتمەكىن و خاوند وزەد داھاتىكى
زورە، ھەرچەندە بىگومان دەھىۋېت
كالاكانى خۆي بىنېتە دەرەوه و بازار بق
خۆي بۇزىتە و، به لام پەبەندىنە كانى
ئىران لەگەل ھەریمەي كەنەن دەزەنگ

که لایه‌نی وزه و نه‌وتیش هاته نیو
با به‌ته‌که واکرد زیاترو زیاتر له به‌کتری
چینه پیشنهوه، نگهه‌ر بیت و په‌یوه‌ندی
سیاسی او کومه‌لایه‌تی جیگیر نه‌بیت،
رهنگه کاریگه‌ری نیکه‌تیش له سه‌ر
لایه‌نه نابوریه‌که نه‌بیت، هروده‌ها
به‌پنچه‌وانه‌وه، لایه‌نی نابوریه‌که ش
ئه‌گر رئم هه‌موو کومپانیايانه لیزه
سه‌رمایه‌گوزاری نه‌که‌ن و سودی مادی
نه‌بینن، چونکه ئه‌وانیش ده‌توانین
کاریگه‌ری له سه‌ر حکمه‌تکه‌یان
دروستیکهن بؤ ئه‌وهی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل
هه‌ریم باش بکه‌ن، واتا هه‌ردوو لایه‌ن
ته‌واکه‌ری يه‌کترین. نه‌وتیش به‌راستی
له‌پاردوو وه‌کو له‌عنتمیک بوروه له سه‌ر
کوردو دژی کورد به‌کارهاتووه، به‌لام
ئه‌گر ئه‌میز خیرووبیتی بگاته ئاستی
باشت‌کردنی په‌یوه‌ندیه سیاسی‌کان و
به‌هرو پیشنهوه‌بردنی باری کومه‌لایه‌تی و
ستانداردی ژیانی خه‌لک، ئه‌وه
نیعمه‌تبکی گورده‌یه.

هەستى نەتهەوھىي تۈركەكان كە نەزىدەپ رىستن. واتە كاپرايەكە سالەھەي سالە خەلکىن نەچووهتە كەركوكو ئەو روۋشەتە كەركوك. هەرودە بلىن نۇيىشى جەڭىشى لەۋى كەردو بئىتبارى بۇ كاس نەكىد ئېتىر وەك (نىشاندانى عەزەلاتتە) بۇ دىيارخىستىن روڭى خۇرى رازىكىدىنى راي گشتى لەتۈركىيا، كە بەپاى من شىتكى باش نىيە، رەنگە بىبىتە هۆكارى ئىستەفاز.

ئاۋىتە: داود ئۆغۈل سەردانى كەركوكى كەردو وا بېيارە دەولەت باخچەلىش سەردانى بىكەت، ئەم گىنگىدانەي بەپرسانى تۈرك لەم ئانوساتىدا بەكەركوك بەپروای تۆ پەيوەندى بەچىيە وەيە؟

سەفين دىزىيى: خوتان دەزانن تۈركىلا له كاتى خۆبىوه لەسەردەمى عوسمانىيە كە روژەلاتتى ناوهپاستو باكىرى ئەفريقيا مەمووە لەئىر قەلەمەرەوھى ئەوان بۇو، بەتابىقەتى

هەرێم، سەرۆکی حۆكمەتیش وەک جاران پىداگری لەسەر کوردستانی بۇنى کەرکوک ناکەن، قىسەی ئەوە لەئارادىيە كە لەگەل توركىا سەبارەت بەكارکوک رىتكە وتىنكتان ھەبىت؟ سەفین دەزىمىي: پىداگری چىپە؟! تو مادىدەيەكى قانونىت ھەيە كە مادەيە (١٤٥)، دەستتەيەكىش ھەيە كار لەسەر ھەندىيەكى لايەننى ئەو مادەيە دەكاتو بەرددەوامىشە. ھەندىيەك بەپرسى پاپىەزى هەرێمى كوردستان لەبەغدان و لەو ليژنەين كارى لەسەر دەكەن لە بۇوى قەربەبسو نۆزد باھەتى دىكەش، بىگومان مادەيە (١٤٠) تەنها عێراق نزىكبوونەوهەيەكى زياترو پەيوەندىيەكى زياترو تايىھەتى لەگەل توركىا ھەبوبو، ويلايەتى موسائىش تا ئىستاش لە توركىا خالكانيك ھەن كە ئەوانە نەزادپەرسەتو توپندرەوهەكانز رەنگە تا ئىستاش بەو شىۋەيە بىيىن كە غەدرىان لىتكاروهە بەشىكە لە توركىا، بەلام لەھەمانكانتدا سياسەتى فەرمى دەولەت تا ئەمۇركەش بەو شىۋەيە مامەل لە ھەنگەل ھەرێم و عێراق ناكات. هانتنى داود ئۆغلۇ، كە خۇقان دەزانن ئەو ھەولەي حىزىنى دادو گەشەپىدان كە لە توركىا بەرەو كېشەي كوردىيە كە بەلائىكەم باسکردن لە كىشەي كوردى و رەھەندىيەكى دىكەيە ھەيە، بەلام ھيوادارىن كوردستان نەبىتە گۈرەپانى مەملانىي ئەو دوو لەلاتە بەشىۋە سلىبەكەي، كوردستان گۈرەپانى مەملانى بىت لە بۇرى پېشەكە سکردى كالاچى باشتەر كوالىتى باشتەر، لە بۇرى باشىرىنى لايەننى ئابورى ھەرێم، ئەوكاتە دەوهەستىتە سەرخەلکى كوردستان كى ھەلەبدېتىن، بەلام ئەگەر مەملانىيەكە لە ئاستىتىكى شەريفانە دەربىچەت و بىتە مەملانىيەكى سياسي و خوانەكەت توندوتىئى، ئەو زيان

کاتیک وزه و نه وت
هاته نیو په یوهندی
ئیمەو تورکیاوه،
بوروه هۆی ئەوهى
زیاترو زیاتر
له يەكترى بچىنە
پیشەوه، نه وت
له رابردوودا له عنەت
بوروه بۇ ئیمەى
کورد، بەلام ئەمەرۆ
نیعەمەتیکى كەورەيە

ده کریں، که راسته یہ کیکیان سه روزکی پارتییو و یہ کیان جیگری سه روزک، به لامه مانکاتدا سے ردانی دیکھ شہ ببوو که کاتنیک بہ پیز دکتور بہ رہم سه روزکی حکومت ببوو، که ٹئندامی مکتوبی سیاسی یہ کیتیبی، هروہا بہ پیز کاک کوسرہت که جیگری سه روزکی هر ریتم راسته رہنگے پہ یوندی له نہ وہ ده کان زیارات له گہل لایہ نی حیزبی بوبیتت نئوکاته له گہل پارتی و له گہل یہ کیتیبی مامہ لہ ده کار، چ پارتی و چ یہ کیتیتی نئو مروشی له گہل دیابت نوینہ رایتیبیان له تورکیا ہے یہ. هروہا ہندنیک لایہ نی سیاسی دیکھ ٹئگه بہ شیوه یہ کی کاتیش بیت، بہ لام نوینہ رایتیبیان له تورکیا ہے ببوو وہ کہ گکرتو یہ کیسلامی و حیزبی سو سیالیست. وانته نئو قدر له نہ وہ ده کان مامہ لہی له گہل حیزبی کان ده کرد، بہ لام ٹئمپ مامہ لہی راسته و خو لہ گہل حکومت تو داموده زنگ فرمیے کانه، هر ٹئوہ شہ واکرد کا کونسو لگه ری خوی له ہولبر بکانه وہ کونسو لگه ریہ کی له لای پارتی و یہ کیتی نئو کردو تے وہ، بہ لام ہر سے بمارہت سے بارہت بکیشہ یہ کورد لخودی تورکیا. دووہ میش، له سالی ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۳ تورکیا بارو دخخی ہر ریتمی کور دستانی بہ دخخیکی کاتنی دہ بینی بہ وہی که روزیک لہ پوچان حکومتی ناوہندی ده گہ پرتوه ہر ریتم و حکمرانی ده کات، بہ لام ٹئو ده سکو و تانہ ی نہ وہ ده کان نہ کہ ہر کاتنی نہ بون، بہ لکو له ده ستو روی عیراقیش جیگیر بیون، نئوہ ببوو تورکیا ہولیدا بہ شیوه یہ کی زقد راسته و خو لہ گہل بہ غدا مامہ لہ بکاتو بایکوتی ہر ریتم بکات، بہ لام ٹئوہ شی بیو نہ چوچو و سہر، نئو وہ ببوو ماوہی (۵ تا ۶) سال بیو و شیوه یہ مامہ لہی لہ گہل ہر ریتم کرد، بیکومن لہ بہ غداش نئو وہی که مامہ لہی لہ گہل ده کردن حکمرانی عیراق بہ شی نزدی کور بیون، لسے ریک کومارو وہ زیری ده رہوہ بگڑه تا ده گات بہ سوپا سالارو وہ زیری سرچاوه کانی ناو. نئیدی کورد لہا وکیشہ سیاسی ناوچہ کے زیارات جیگیر ببوو، نہ کہ ہر لناوچہ کہ، بہ لکو له پلاتقورمی نیو دله تیش، چ لاروو، بنشوازی نکدین، سرکرکدہ کانے

هه ریمی
کوردستان ریگه‌ی
له سه‌رمایه گوزاری و
کۆمپانیای هیچ
ولاتیک نه گرتووه،
به لام ئوهی که
به ده‌نگ کرانه‌وهی
ئیستاو را بردووه
حکومه‌تی هه ریمەوه
هاتووه، به راستی
لایه‌نی تورکی بورووه
به پله‌ی یه‌کەم،
به سه‌دان کۆمپانیای
تورکی هاتوون

د. به رههم سالح: سیستمی ئەمنى و سیاسى ناوقچەكە... پاشماوه

وهوش به و ده بیت یه کپریزی خویان
پیارین، خو سه پاندن وه لاهو بذریت و
یه یامی کوردی سوریاش بُو درواسیکان
یه یامی دلنیایی بیت. دراوسیکانیش
نه زمونونی کوردی عیراق پهند
برگرن، چونکه سره دام مهترسییه کی
هنا و چوونی سره دام مهترسییه کی
لیقاییمی نزد ه بوو که کوردستان ده بیته
سایه ای ه راسانکردن و تیکانی ئه منی
لیقاییمی، به لام نه ک و ده نه چوو،
لکو ئیستا کوردستانی عیراق
باشترين په یوهندی له گه ل دراوسیکانی
عیراقدا هه يه. بويه ئه گهر دهسته
لای کورد له سوريا سره رکه و تو رو
لو له گیاندنی په یامی دلنیایی بُو
هورو به ری خوی و بُو پیکهاته کانی
ناوخری سورياو له هه مانکاتیشا
هه دهه رو لایه نه کانی ناوخری سوریاش
ده دردونگی نه یانروانیه داخواری و
سافه کانی کوردانی ئه وئی، ئوا پیگو
وونون و کارایی کورد له ها ووکیشە کانی
ئایندهه سوريادا مایه ای ئارامی و
ناسایشی ناوخری سوریاو ناوچه که ش
بین.

سره باری ئه مه ش ئیستا کاتی
ساسکردنی ئایندهه دواي ئه رم رژیمه يه و
پیکهاته کانی سوریا له کورد، عله لوی،
هه سیحی، دروز، له گه ل دیموکراتخوازو
ییسلامیه موعته دیله کانی سوریادا
ره زده وندی هاوی بشیان له هاویه یمانی و
هه رپونه وهی توند پهروی تایفی و
جیگیرکردنی ئه لته رناتیقی دیموکرات و
ده ده نهیه.

تاكپوههی ندادته وه .
ئیمە پشتگیری لەیە کپزى و
یەکیتى كوردىنى كوردىستانى رۇۋىتاواو
ھېزىز سىاسىيەكانى دەكەين، بۇ
ئەوهە ئەو ماغانەي شايەنى گەلى
كوردىن بەدەستبەتىن، بۇ ئەوهە
لەچۈرچىتە ئەنەن ئەنەن ئەنەن ئەنەن
فرەبىدە، ناسنامەي گەلى كوردو مافە
ئەنتە وهىي و ئىدارى و روشنېرىيە كانى بە و
جۆرهە خۇيان لەسەرى زىك دەكەون،
دابىن بېت .

وهك ئ.ن.كۆ وەك ھەرىمى
كوردىستانى عىراقىش بەشىوه يەكى
گاشتى پشتىوانىان دەبىن، ھيوابارم
پشتىوانىيەكە بۇ يارمه تىيدان بېت و
بۇ ھەمووان بېت . وەزىعى ھېزە كانى
كوردى سۇريا ھەستىيارە، پۇيىستە
ھەموومان، لەھەمۆ پارچە كانى
كوردىستان، ھاواكىريان بىن بۇ
يەكپىزى و بەھېزىزىنى پىگەي كورد
لەھاواكىشە كانى ئائىندە سۇريا داد، نەك
بارىيان گران بکەين بە ئەجىنداي ترو
بەدەستۋەردىن لەكاروبارى نىوخۇيان .
ئەوان خۇيان خاوند بېرىارى خۇيان
بىنۇ رىز لەپىارو تىپوانىيە كانىان
بېگىرىت . زىككە وتىنامەي ھەولىرى
ئىتىوان ئەنجومەننى نىشتمانى كوردو
ھەنگاواتكى كىنگە ئەنچە ئەنچە ئەنچە
گونجاوە بۇ زامنكردىنى يەكپىزى كورد
لە سۇريا و پۇيىستە بە ھېچ جۇرىك
بوار نەدرىت كوردى سۇريا بېتتە
سىۋەمنى مەلمانى ئىقلىمەكان،

سرهنگی ناوچه که همیه، دهکرد
بلین مملانی نیو خوبی و نیقیمه کان و
دهولیه کان لام کایهیدا چر بونه ته و
لیکه وته کانی به سه ر توشی ناوچه که
وه کو گر انکاری و لاتانی تر نه بیت.
با حومکی در او سیمه تی کور دستان و
عیراق، به تایبیه تیش بو نیمه به
حومکی پیگه کورد له ون، سوریا
کاریگه ریه که بو نیمه گه وره و شیاری
ده بیت. به تایبیه تیش بو کور دی
سوریا، که هاو شیوه کوردی عیراق
جگه له سیاسه تی سه رکت کردن،
ته عربی کردن، راگویزان، بینه شکردن
له ناسنامه نه ته وی، ڈماره یه کی
یه کچار نزدیشیان له ناسنامه
هوا لاتیبوونی و لاته که شی بینه شکراوه.
بیگومان ده سه لاتی دیکتاتوری به عس
به سه رچووه و به توندو تیزی و به گوشتن و
برپن نیارادی گه لان زهوت ناکری. زوو
یا دره نگ ئه ز زولمه کوتایی پیدیت و
ده بیت کوتایی پن بیت. به هیوان
گه لانی سوریا به مافه دیموکراتیه کانی
خویان شاد بنو سوریا دیموکرات
ته تو ای مافه کانی کوردو پیکه هات کانی تر
وه دی بینی، به لام ده بیت، چ بو ته منی
قه رمی خومان لیره، چ له بوانگه کی
په رو شیمان بو کورد له سوریا، وریا
بین نایندہ سیه سوریا نه که وته دهست
خلکی توند په وی تایه فی، به لکو
نایندہ سیه سوریا دیموکراتی و مه دهنی
پیست و مافه کانی کورد، مه سیحی،
عله وی، تورکمان، دروزو پیکه هات کانی
تر بسے لمینی و بواری سره ره لدانی

برنامه‌یه کی همه‌لایه‌نی چاکسازی
به تایه‌تی پیاچوونه وهی پیتانسه‌ی
دهوری حیزب لکومه‌لگار هنگانانی
جیدی و بکرده‌وه برهه و حیزینکی
مهده‌نی.

ثاونته: به لام پیتانوایه ئمه بکری
له گهله ئم کیشه ناوختیانه
یه کیتی؟

د برهه م سالح: برنامه‌ی چاکسازی
ریگری دهیت رووبه روی ناوه‌نده کانی
به روزه‌وندی دهیتنه وو کاریکی سه‌خته،
به لام ئیراده‌ی چاکسازی ههیو بروام
به دلسوزی و هوشیاری کادرانی
یه کیتی هه، نهوده‌یک له کادری گمنج
له ناو یه کیتیدا دروست ببووه، که به
پشتیوانی ئه زموونی کادره دیرینه کان و
گرم‌گوری خویان زه خیره و
کره‌سته‌یه برنامه‌ی چاکسازی ناو
یه کیتین. دلنجام که به پتشره‌ویکردنی
پرسه‌ی چاکسازی، یه کیتی دهیتنه
حیزبی ئائینه.

ثاونته: بارودخی سوریا
له کوردستانه کیدا گرانکاریه کی به
پله‌یه به خویه وه بینی به جوئیک
حیزب کان هیشتا دیدیکی واپه‌شیان
له سه‌ری دروست نه کردوه. تبروانینی
یه کیتی له سه‌ر دوخی سوریا، مافو
داخوازی کوردانی سوریا چونه؟

د برهه م سالح: گرانکاریه کانی
سوریا به هۆی هه لکه وتهی ئیقایمی و
وه‌زعی دهولی و سه‌ریاری نه وهش
سروشتی پیکهاته‌ی نیخویزی،
رهنگانه‌وهی راسته و خوی بتو

نه قواناغه بدهينه وه. ئەم مۇق پىسىكى
سەرەكى پىشمان پىناسەكىدىنى دەورىتى
حىزبە لە كۆمەلگاۋ تىكەلأوبى حىزب
حىكومەت قواناغى بە سەر چووە
بەرئامەت كەم مام جەلال بۇ رېخستنە
پەيھەندى نىيان حىزبۇ حىكومەت
دەستپىكى باشە بۇ چەسپاندىن
حىكومەتى هاولاتىبۇونو وەنگاوانا
بەرەو مەدەنلىكىدىنى حىزب.
ئاۋىتىھ: لە تارو نوسىنە كانىن
باش لە پىرۇزە ئىجاحىدا دەركىتىن
بۇ چاكسازى، تۆلەو بارەيەو چە
دەلىتتى؟
دېرىھەم سالىح: ئەم كاره
كارى تاكە كەس نىيە، پىويىتى بى
بەرەدە وامبوونە لە سەر كارى پىكە وهى
هاۋا ئاهنگى بە بەرئامەت تىكۈشكەرلەنلىك
دەلسۈزى يەكىتى بە رېتىنەنلىكىنى
مام جەلال بۇ ئەوهى روتوچى چاكسازى
لەناوخۇ يەكىتىدا پەرەپىيدەن
بىكىيەنە بەرئامەتى هەمۇوان، بۇ ئە
ئامانچەش پىويىتە دروشمى يەكىزىن
ناوخۇ يەكىتى بىتتە دروشمى
ھەمۇوان كە يەكىتىش بۇ هەمۇوان، بى
ھەمۇ تىكۈشكەر كانىيەتى. ئەمە پەيام
منه و بەرئامەتى منه، دىلىنىش كە كادىر
ئەندامە هوشيارە كانى ناو يەكىتى لە
پەيامە ئەگەن و بە پەرەشىدە كارى
بۇ ئەكەن، چونكە ھەر بەرئامە
پەيامىكى پىچەوانە ئەوه بۇ يەكىتى
زىيان بە خش دەبىن، بەلام دەبىن ئەوه شە
بىزانىن خەلک چاوه بۇوانە لە يەكىتى
رېكە شىكىن بىت لە جىتىيە حىكتىدىن

وېبۇون

*نامنابه کی ثوری بازرگانی و بنوبه
بهناوی (جهمال فرهج حمه مین)
هرکه س دوزیمه و بیگه پتیته و بو
شوری بازرگانی :

*نامه‌یه کی ثوری بازگانی

هه رکه س دوزیمه وه بیگه پینیته وه بو
ژوری بازگانی.

***نامه** کی ثوری بازگانی و بنبوه
به ناوی (فرهیدون کریم قادر)
***رکھس دوزی** و بیگ رینتیتوه بو
ثوری بازگانی .

*ناسنامه‌یه کی ثوری بازرگانی و نبیوه به ناوی (ره حمان حمه مه مین حمه عه زین) هر کس دوزیبه وه سگه تنتنه وه بع ذودی بازگانی.

* باجیکی کارگه‌ی چیمه‌نتوی بازیان
به ناوی (هیدر زهمان که‌ریم) هر
که س لوزیویه‌تیوه و بیگه‌رتینیته و هبز

*پیناسیکی باری شارستانی بهناوی (رهزا محمد حسین) هر کهکشان دوزیویه تیه و بیگکه رنیتیه و بیز

پاکستانی - اردو

زانستی ناکارا... پاشماوه

«دەرھەینانو دروستکەن» ھە تىايىاندا مىدووه. لىرىھو راپسەت وەزىفە يەكى تۈرگانى نىيە، دەسەلاتى تەنبا دەسەلأتىكى مەعنە وىو رەمىزىبىو نابىتە دەسەلأتىكى پراكتىكى دارپىزداو لە سروشىتى بەرھەمەكى دىياركىراوا. كەر مۇرالى راپسەت لە خۆرئاوا دەرىندرەوی بەھا نىرخى ئەخلاقى ئۇ شتانە بىت، كە وەك كاڭلا بەرھەمەيادەھېتىت. ئۇ وە مۇرالى راپسەت لىرىدە دەرىندرەوی بەرھەمەيىنان نىيە. گىرىدارى ئۇ بى پىرسىارە وجودىيە قۇولانە نىيە كە ھايدىگەر لە تەنكىكى دەكەت. لىرىدە دەبىت بۇ مۇرالى راپسەتىك بگەپتىن كە گىرىدارو ئەتكىكى نىيە. واتە سەرەتا دەبىت بېرسىن ئاخۇ راپسەت لە دونياى ئىتىمەدا دەشىت چ جىرقە مۇرالىكى «ھېتىت» ياخود هەر لە بىنەر تەدا راپسەت «راپسەت وەك كايمە وەك ھەلۋىستى ئوانە لە بىوارى راپسەت سروشىتىيە كاندا ئىشىدە كەن» پۇيىستى بە پىرسىارى مۇرال ھەي؟ ياخود راپسەت ھەر ھەندىك كىتىبۇ زانىارىيە فيرىپىدە بىن تا تىپگە بىن ئوانى دى جەهانيان چىن بىنبو، چىن تەفسىرىدە كەن، چىن دەيکۈنى و گەشە ئىپىدەدەن. ئوانە كۆمەلەتك پىرسىارىن لە بشى داهاتوودا ھە ولدەدەم بىر لە ھەلمامەكە يان بىكەمە.

زانست لیزه دا پروسنه فیربوبونیک
پاسیفه که رههندی پراکتیکی
خوی و نکردووه، فیربوبون به جزویک
له جزوه کان له پیشه ته کنیکیه
قوله که دایباوه، واته مهیل قودرهت
له معهعرفه دا لای ئیمه به جزویکی
تر ده جولیت. بؤیه لیزه دا هه قمانه
پرسیاریک ده باره سوسیوپلورژیا
زانست بکهین، که له پاستیدا ده بوبو
له میشبوو بکراپایه، غیایی ئم پرسیاره
ته نیا نیشانه ئو نه فامیمه نیبه
که معهعرفه ای زانستی تییدا ده ئی،
بلکو نیشانه ئو نه فامیمه شه که
کومه لنساسی له ده فوری ئیهدادا تیا
نوقمه. گارچی پتر له سده ده یه که
زانسته سروشتنی و مروییه کان و هک
تیوره له ازانکر کانی خورهه لاتدا
ده خویزیرین، به لام پرسیار له جیوازی
زانست له بونیادی عهقلو و کومه لا یه تی
خورهه لاتو خورناؤادا میشستا به قوقولو
جیدی نه خراوه ته پرسیاره ووه...
به بوای من نقدجی خویه تی بپرسین
«بۆ زانست له خورهه لات ته نیا چهند
کتیب و منه جیکی مردوو پاسیفه
که کومه لئیک ماموستای عهقل
مردوو ده لیلینه ووه؟». کومه لگاکانی
ئیمه کومه لگای بین ته کنیکن،
واته کومه لگان رۆحى ته کنیک که

رہ خنہ لہ دین... پاشماوہ

پیکدادرانی خویناوی و هله‌لوه شادنده کانه
پارچه پارچه بونی کومه‌لایه‌تی. وات
دین تنه‌ها نامیزان بونی کومه‌لایه‌تی.
میسنه رنگات، به لکو ده کریت کومه‌ل
ویرانگاتو و بیتنه هروی دروست بونی
نانارامی و پشتیوی کومه‌لایه‌تی.
له پوهه‌ندیدا به لدایک بونی دونیا
موزدیرنه و دوکه‌ایم پیچایه که روی
دین لاوازده بیت و به مهش ئه‌گه
لاوازبونیکی گه‌وره هاریکاری
هاوده‌ردی کومه‌لایه‌تی دیته‌کایه و
له دیدی دوکه‌ایمدا به حوكمی ئوهه
پرسه به تاکه کس بون له کومه‌ل
موزدیرنه کاندا به شیوه‌کی به رده‌وا
به هیزده بیت، بؤیه تا دیت دین تیابان
لاوازده بیت، یان ده بیتنه دیارده‌یه که
لاوه‌کی. له کومه‌لگایانه دا له باطی دی
عقلاقانیت ده بیتنه ئاکاری سره‌که
هیزه کومه‌لایه‌تیه کان، ئمهش واده‌کان
مهترسی ئوه دروست بیت شتیت
نه مینیتنه وه نامیزان بونی کومه‌لایه‌تی
پاراسنتی ئوه روحه ده سته‌جه معیه
هممو کومه‌لگایه ک پیوستی پیچه‌تی
میسنه ریکات. له رعوه و دوکه‌ای
پیچایه که کومه‌لگای موزدین پیوست
به دروست کردنی ده زگای کومه‌لایه‌تی
نوئه ههیه بونه وهی ئوه بوشایه گوره‌یه
پریکاتوه که لاوازبونی دین له کومه‌ل

ئەنجومەنی ئاسایشى ھەریمی كوردستان دامەزراوەيەكى
زاديموکراسىپانە بۇ چاودىرى و كۆنترۆلى زېاترى خەلك... پاشماوه

ئه و بلىيئن ئه و هيئزو دامه زراوه انهى كه له كومه لگى ديموكراسي و نازاددا پارىزگارى لولاتو هاولاتيان ده كهن، راگرى ياساو ريسان، له زوريه باره كاندا له سى بېش پىتىكىن: يەك: سوپا بۇ بېرگىرى ولات. دۇو: پوليس بۇ راگرتىنى ياساو بەداوداچونى كەترو تاوان، پيشىتالكارى و كارى تىكىدەرانە وەكى تو تىزۈر. سى: دامەزراوهى هەوالىگى بۇ پىرسەكانى ئاسايشى ولاتو كومەلگە. ئه و بەشانە هەمۇو بىلايەنۇ دوورىن لەدەستى سەرۆكۈ پارت وەكى دامەزراوهى كانى دىكە راگرى ياساو پەرسىپە ديموكراسىيەكان و مافى مرؤشىن. دروستكىرنى هيلىزى دىكە تايىھتى پاسەوانى و كۆماندۇرۇ شەر لەئىر ناوى جىاجىداركە لەلایەن سەرۆكۈ پارت وە دروست دەكىرنى، له كومەلگە ديموكراسىيەكاندا بۇونيان نىبى، بەلكو تەنها لولاتە تاديموكراسى و تاوتۇرلىتۈر دىكتاتورەكاندا نۇمۇنى خۇراجىزريان هەيە كە هەمۇويان دەچنە خانەي هيلىشىمەن بىتىپەن دەزگايىانە لەنچىنەدا نەمینىن وەلۇشىتىرىتەن، چۈنكە ئه و دەزگايىانە خاوهنى رايدۇرۇيەكى پەلەپىتشىتالكارىن و بۇ خەلک چارەقورسۇن. كەسەكان و مەنتالى كەسەكانى ناو ئه و دەزگايىانە كە سەد لەسىد كار بۇ سەرۆكە كان و بەنەمالە و پارت (يەكىتى و پارتى) دەكەن، هەرگىز ئابنە نىشتىمانى. هەشتەم: ئه و دامەزراوه دەبى وەكى هەر دامەزراوهى دىكەى ولات ملکەچى پەرسىپە ديموكراسىيەكان بىتى و لەبەردىم پەرلەمان و دادگا بەرسىيار بىت.

ئەگەر ئه و دامەزراوه ئه و خالانە لەخۇ بىگىتى و ئاوها بىت، ئه و دەكىرى بانگەشەي نىشتىمانىبۇونى ئه و دامەزراوه بىكىتى، ئەگەرنا ئەو وتنى هەلخەلەتائىنى خەلکو دەكىرى زۇلىتىكەنەوەي نەرىتى بۇ بىكىت كە هيچىيان لەرەزۋەندى مەسعود بارزانى و بەنەمالەكى ئەودا نىن، وەكى ئىستا دەكىرنى.

لەكتايىدا بۇ بەرچاپورۇنى پىيوىستە

لەپىتاو بەرژەوهندى بەنەمالە و پاشان بەنەمالە كاردىكەت، بۇيە هەرگىز ناتوانى بىلايەن بىت. پىتىجەم: حىڭىز نابى كەسىكى سەر بە پارتى دىكە بىتى و لەسەر بىنچىنەي رىيڭىكە وتنى ستراتېتى نىۋان دۇو پارت بىت. رىيڭىكە وتنى فقى نىۋان پارتىسى و يەكىتى رىيڭىكە وتنىكە لەنېۋان دۇو پارتى خۆسەپىتەرى مiliitsىگەرا بەستارەوە بە هيئزو زەبرۇ زەنگ راگىراوه، بۇ پاراستىنى بەرژەوهندىكەن بىت، پارتى دەسەلەتدارى بارزانى و تالەبانى كاردهكەت، بەبەلگە لەچندىن لايەنەو بۇتەھۆي زىيانگە ياندن بە بەرژەوهندى ناسىيونالىستانەي كوردىستان. شەشەم: هەمۇو بەپىرس و كارمەندەكانى دىكە نابى سەر بە پارت بن، ئابىن خەلکى كۆنلى سەر بە پارتەكان بنو رايدۇرۇ شەپى ناوخۇيان هەبىت، دەبىن خەلکى رايدۇرۇ پاكۇ بىلايەن بن. حەۋەم:

جىڭلەۋەي نابى دەزگايى پاراستىنى سەرۆكى هەرىمە، دۇوەم: كورىي زىگايەكى ئاواها، چۈنكە؛ يەكەم: كورىي سەرۆكى هەرىمە، سېتىم: سەرۆكى سەرۆكى پارتىيە، سېتىم: سەرۆكى زىگايى پاراستىنى پارتىيە، چوارم:

پیتناو به برژه وندی بنهماله و پاشان
ارتی کارده کات، بؤیه هرگیز ناتوانی
لیایه ن بیت. پینچه: جیگ نابی
سیکی سه ر به پارتی دیکه بیتو
سه ر بنچینه هریکه وتنی ستراتیژی
یوان دوو پارت بیت. ریکه وتنی
فقتی فقتو نیوان پارتی و یه کیتی
یکه وتنیکه لنهیوان دوو پارتی
مۆسەپینه ری میلیتسگه را به سترواهه
هیزو زه برو زه نگ راگیراوه، بو
اراستنی به رژه وندیه کانی بنهماله و
ارتی دوو لاتداری بارزانی و تاله بانی
ارده کات، به لگه لجه ندین لایه نه وه
زته هزی زینگه یاندن به به رژه وندی
سیونالیستانه کوردستان. شه شم:
موو به رپرسو کارمه ند کانی دیکه
بین سه ر به پارت بن، نابی خله لکی
وقنی سه ر به پارت کان بنو رابردووی
سەپی ناخوچیان هه بیت، ده بن خله لکی
ابردوو پاکو بیلایه بن. حوتەم:
لگه لجه وهی نابی ده زگای پاراستنی
سەر به پارتی و زانیاری سه ر به یه کیتی
یکه لی پرۆسەئی ئەوا بکرین، ده بن

Awene

نویتنه رئاوینه لهئورپا
شوان حمه . نهرویج
۰۰۴۷۹۹۰۰۴۷۲۹
hamashwan.awene@yahoo.no

دەته ویت ئاوینه چى بکات: Say.awene@gmail.com
کوا لیتكلىنه وەي ياسايى له خوتىنى
سۈرۈن مامە حەمە، ھەبىولىستار تاهىر، سەردەشت عوسمان

رېكلام

تاشتا
ھەكىرىۋەم

ئاسىاسىل

خەلاتى گەورە نۇتومىيەللى
فۇرد يېكسپلۆرەر ٢٠١٢

خەلاتى ھەفتانە نۇتومىيەللى
فۇرد تۇرەس ٢٠١٣

لە ئازىز ئەنامىرى
"The New iPad"

ھىلى ئاسىاسىل بىرە بۇ ئەوهى بچىتە قورعمۇد بۇ
خەلاتى رۆزانەو ھەفتانەو گەورەترين خەلات لە كۆتايى
ئەم مانگە پېرۋەزدا، لمگەل كىرىنى ھەر ھىلىكى نۇى
ھەلى بىردىنەوەت زىاتر دەبىت
لمگەل ئاسىاسىلدا خەلاتە گەورەكەنى رەمەزان بېھەرەد
- بۇ بەشدارىكىرىن لە قورعمدا ھىلەكەت پېپەرەد

www.awene.com

www.awene.com

رەھىمەزان

پەرۋەزىت

www.awene.com

WWW.
awene.com

QAIWAN
GROUP
0750 157 0303
0770 724 3333
www.qaiwangroup.com

پەنجەم

گەورەترين ھەلەي بارزانى

كابون كەريم

پارتى پېتىيە تەمنى شاستو شەش سالىيەوە، بەدرىزىايى ئەم شەستو
شەش سالە، پارتىو بىنەمالەي بارزانى بەندازەيەك تەھەلکىش بۇون، كە
چىتر لىتكىياكىرىنەمەيان ئەستىمە، شاستو شەش سالە پارتى ديمۆكراٽى
كۆرسەستان "لەلانەن باوكو كۈپۈكەوە بەرىنە دەبىت، ئەگەرچى مىستەفا
بارزانى باك لەنواي خەپەوە مىراٽىيەكى گەورە سىاسىسى سەزەركاپىتى
حىزبىو بىنەمالەر كۆمەلەك دەستەتىپەندو ھەوارادىرىكى قۇزۇرىپەندى بق
بارزانى كۆر بەجىپەش، بەلام بارزانى كۆپۈش لەرگەتنى بارتبىدە وەك
ھىزىكى گەورە سەر گۈرەپانى سىاسى كۆرسەستان و لەگەمەكىرىنە لە سەر
چەند پەتكى تاران و ئەشقەرە بەغداوە دەستىگەن بەكۈلەكىيەكى گەنگى
دەسەلەندا كە سەرەت و سامانو پارەيدى، خاونەن بەھەرەو كارامە بۇوە.
ئەمە جىكە لەوەي كە بۇونى پارتىش بەھىزى يەكەمى كۆرسەستان لەم
چەند سالە ئەوابىدە، بەشىكى ئۆزى دەگەپەتەوە بق لەلەپەنەن و شەكەتى
ھىزە رەكەپەكانى كە مەملەنتى ناوخۇپىانەو سەرقالۇ گەرۋەدە بۇونو
لەسایە ئەوهشدا بارتى ھەۋىداوە ھەرچى ھەيمەن دەسەلەتى
خۇى بەسەر ھەربىنى كۆرسەستاندا بسەپتىت.

بەلام سەرەت و سامانو ئەوانەش، خەرگەكەنۋاش نىشانەكەن
لەلەپەتەوە بق ھەلەي مىسۇد بارزانى سەزەكى سەرەكى ئەم
لۆارىيەش دەگەپەتەوە بق ھەلەي مىسۇد بارزانى سەزەكى پارتى و ھەرەت،
ئەگەرچى ئەم بىاواه لە ٢١ ئىتايى ١٩٩١ء دەستەتى چەند سەرەكەتەوە
دەستەتكەتكى بق پارتىو دەسەلەتى بىنەمالەكە بەدەستەتەۋە، بەلام
رۇز بەرۋە ئەم دەستەتكەوتانە زىاتر لە گەل خەلسە ئەلەكى بەرۋەندىيە
نىشانەيەكەن ئىيە دا ناكىكى پېچەۋەن دەنېنە، دىارلۇپىشىن
ئەوهى كە رەنگ تا ئەندازەيەك ئەوه رەوا بىت لەنار حىزىزە كەيدا يەك
بەيەكى خىزىزلىك بەسەرەت بىت، بەسەرەت بەيەكى خىزىزلىك بەسەرەت
بەسەرەت بەيەكى خىزىزلىك بەسەرەت بەيەكى خىزىزلىك بەسەرەت
نادەمەزگاكانى حۆكمەت تا بىلىنى كارىكى بېچەۋەنەي بىرۋەسى
بەدامەززاۋەپەكىرىنى دامودەزگاكانى حۆكمەت توڭاگانەكەن بېچەۋەنەي
نىشانە، ئەو رېچەكى يەي بارزانى گەرتۈپەتى، بەر كە زۆرەي جومگە
سەرەكەكانى دەسەلەتى سىاسى ئەنامىرى ئەپەپەتى بق خۇىو مائى
بارزانى ئىختىيار كەردوو، ئەم دەسەلەتىنى كە رۇزىكەل بارزان بارزانى
بىر لەوە ئەناتەوە كە دەسەلەت بەدەست ئەوانەنە ئەپەپەتى ياخود ئەوه
دەسەلەتىنى كە ھەرگىز ئەم شىۋە تىقىكىنۇ كاركەنە نىشانە ئەوه ئەنە
كە ئەو بۇوا بەدەستاۋە دەستەتكەن دەسەلەت بەتىت.

زەنگە ئەم شىۋە ئېشكەنە، بىن ئەوه سەرەكەپەتەنەت،
گەورەترين مەلەتى ئەنامىرى سىاسى مالى بارزانى بىت، كە سەرەنچام ئەو
سەرمایى رەمىزىيەيان لە دەستەدات كە ھەشتە بەلاي خەلکىكە وە جىنى
سەتىشە، لەھەمانكەتىشدا ئەم سەرمایى مادى سەرەت و سەرەت بەسەلەتى
كە كۆپۈنە كەرپۈھەتەوە وەك گۈپانكارىيەكانى ولاتىنى تاوجەكە سەلەندى،
كە گېيىتە "حسابو كتاب" داييان نادات.

زەنگە باشتىرىن وانەيدكە كە بېتىستە بارزانى لەگۈرانكارىيەكانى ولاتىنى
تاجەكە و پەندى لېتەر بېگىت ئەوه بەھىزى كۆمەلەكە يەكى زىندىو، حۆكۈ
دەسەلەتى بەسەر قبۇل ناكلات، ئەم جۆزە دەسەلەتەنە مەحکەن
بەتىاچۇنۇ گۈپۈن، ھەمۇ ئەم دىوارانە ئەم دەسەلەتەنە لەپەرەدە
شەپەلى گۈپانكارىدا بەرزو بەرۋەتى دەكەنە، رۇزىكە دېت بەسەرەندا
دەپەتىت.

رېكلام

بەرزاپەكەنلىك سەلەمانى
SULAIMANIYAH HEIGHTS

- تامرازەكەنلىك زيان، كارتاسانى بق چۈزۈمەرگەن لە خۇشىيەكەن، خزمەتكۈزۈزۈرۈمە شارستانييەكەن و دىمەنە نازارە و دىزەنەكەن لە بەرزاپەكەنلىك مەۋاپۇت دەپىن، بەرمەمە دەرگەكى مالەمەكتە بەكمىتەمە.
- ئىمە بەرزاپەكەنلىك مەنلەزىز چۈنكە جوانلىپەتكە سەرۋەت و بەرۋەتىن ئاسنە كۆپەلەتىمە بە ئۇمۇم.
- نەڭمە دەتمۇپەت زيان و خۇشگۈزۈزۈن و سەرگەمەتەن و سەرۋەت و خزمەتكۈزۈزۈرۈمەكەن بېنگەمە كۆپەلەتىمەمە، بەرزاپەكەنلىك مەنلەزىز.
- لە بەرزاپەكەنلىك سەرۋەتەن سەرۋەتەن سەرۋەتەن چىباڭانە، لە بەرۋەتىن زەنەنە سەرۋەتەن بېنگەمە بەدەستە دەمەنەتى.
- لە بەرزاپەكەنلىك سەرۋەتەن سەرۋەتەن سەرۋەتەن چىباڭانە، لە بەرۋەتىن زەنەنە سەرۋەتەن بېنگەمە بەدەستە دەمەنەتى.

www.qaiwangroup.com